

Előfizetési ára 1 óra
2 pengő 50 fillér. Két
óra 5 pengő. Negyed-
évre 7 pengő 50 fillér.
Félévre 15 pengő. Egy
évre 30 pengő. Egyes
szám ára hétköznapi
8 fill., vasárnap 12 fillér
(a pályaudvarokon is)

PESTI HIRLAP

Szerkesztőség: Vilmos
császár-ut 78. Telefon
112-295. Főkiadók: Vil-
mos császár-ut 78. Tel.
112-295. Erzsébet-körut
1. Tel. 135-298. Szin-
házjegy- és utazási iro-
da: V. Vilmos csá-
sár-ut 78. Tel. 112-295.

Erdély Jogán Irta Gulácsy Irén

E sorok írója két éve ezen a címen indított, akkor még állandónak tervezett rovatot a *Pesti Hírlap* hasábjain. A cél az erdélyi problémák Erdély érdekében való napirenden tartása volt. Később a rovatot le kellett zárni, éppen megint Erdély és Erdélyben lakó véreink nyugalmanak érdekében. Isten kegyelméből ma már azonban nemcsak lehet Erdély Jogáról beszélnünk, de térdig virágban járó honvédeink számos köteleke fel is állt azóta örök vártahe-lyeinek egész során és a magyar fegyverek erejével őrzi a szent és elvitathatatlan jogot, melyről küzdelmieink hangtalanabb korszakaiban sem mondtunk le soha.

Adódik a kérdés: hogy mertek „Erdély jogán” prókátorokodni emberek, akiknek bölcsője nem ott ringott, akik oda csak beszámoltak? De adódik nyomban a magyarázat is: az a sajátos légkör, mely nem hogy évtizedek, hanem évek, sőt hónapok alatt is képes a befogadott jövevényeket szívvel-lélekkel transzylván lényekké átvárasztolni.

Erdély erdélyivé tesz.

Mi ez a különös bűvölet, mely minden lármás és tolakodó önpropaganda nélkül is a legrövidebb időn belül befog, valami láthatatlan közös hálóból fog és örökre erdélyivé mazarasztal? Éppen Erdélynek sohasem erőszakos, mindig kiméletes, megértő és méltányos lelki magatartása.

Regnum trium nationum et quatuor religionum! Három nemzet, négy vallás és minden emberi jószándék békésen összeférő hona ez a föld. A türelem, az elfogulatlanság, a kölcsönös meggyőződéstisztelet földje, mint ez a bevonuló honvédeinket üdvözlő ünnepi szónokok beszédéből érthetőleg ki is csendült. Ne vegyük ezeket a megegyező szavakat a véletlen játékos összetalálkozásának, mi, akik számára adatott Erdély meghatározó első, önkéntjövő valóságát meghallhatnunk, hanem tekintsük vademecünként, melynek birtokában azonnal a legotthonosabban mozoghatunk abban a titokteli tündérvilágban, melynek erdélyi lélek a neve. Ne akarjuk a sok évszázados transzylván hagyományokat megmásítani, mert — először — hi-tem szerint, úgysem lehet, aztán pedig még ha sikerülne is, végzetes hiba volna. Erdély az ő e hagyományai alapján állta meg helyét és tette le magyarságának huszonkét-éves mártírpróbáját olyan dicsfényben, melynek tündöklő sugárzása elől szinte el kell takarnunk a szemünket. Még sóvár szeretetből se kívánjuk legjava testvéreink gondolatvilágát irányítani, eszményeiket a magunk eltérő körülmények közt másformára alakult észjárásával egy-sikura faragni. A gerinces, férfias, öntudatos hazatérők körött minden sugalmazás és bábáskodás fölösleges. Ma lángol éppen Kolozsváron kiáltó bizonyítéka annak, hogy az erdélyi másformáság semmiképpen sem különállás, hanem felbecsülhetetlen értékű magyar sokoldalúság.

Most elsősorban időre van szükségünk, hogy a boldog megrázkódtatás után mi lehiggadva, az egygyéforradás tényét állandósult valóságként foghassuk fel, — az egyetemleges

Véget ért a honvédség diadalmas bevonulása

**Magyar zászló leng végig a felszabadult országrészekben
A megszállás — néhány helyen elkövetett merénylettől eltekintve — rendben történt — Teleki miniszterelnök tanácskozik
Erdély vezetőembereivel**

Pénteken Londonban valóságos „bombaeső” hullott

A Buckingham-palotára öt német bomba esett — A királyi pár az óvóhelyen tartózkodott és sértetlen maradt — A miniszterelnöki palotát is bombázták — „Angliát máris megvertnek lehet tekinteni” — mondják a Göringhez közelálló körökben

Pénteken befejeződött honvédeink ragyogó diadalutja a felszabadított Erdélyben. A lakosság nagy lelkesedéssel fogadta a magyar katonaságot, amely Kézdivásárhely, Sepsiszentgyörgy és Zágony birtokbavételével befejezte erdélyi bevonulását. Most már visszakapcsolódott az egész Székelyföld, visszatért az anyaországhoz a magyarság egyik legértékesebb népeleme, a tehet-séges, találékony, gyakorlati értelem-mel és költői fantáziával egyaránt megáldott székelység.

Itt említjük meg, hogy Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter az ország ünnepe alkalmából valamennyi tanfelügyelőséghez a következő körren-deletet intézte:

„Erdély egy része és a Székelyföld visszatért a Magyar Szent Koronához. Azt akarom, hogy abban az örömben, mely az ország minden hű fiának a lel-két eltölti, vegyen részt az ország vala-mennyi iskolájának tanulóifjúsága is. Ezért elrendelem, hogy a Kormányzó Úr Öfömlétségének Kolozsvárra törté-nő bevonulása alkalmából a tanulóifju-ság folyó hó 15-én délelőtt 10 órakor iskolai ünnepély keretében hálával gon-doljon a Gondviselő Istenre és emlé-kezzék meg mindazokról, akik élükön vitéz nagybányai Horthy Miklós Kor-mányzó Úr Öfömlétségével ezt a sikert magyar munkával előkészítették és em-lékezzék meg a baráti nemzetekről, azok vezéreiről, akik elősegítették Er-dély nagy részének az Anyaországhoz való visszatérését.”

A nekünk juttatott erdélyi vármeg-yei birtokbavételével kapcsolatban meg kell emlékeznünk arról a hősiességéről, melyet az erdélyi ma-gyarság tanusított a huszonkét esztén-dős idegen megszállás alatt. Az ott ma-radt magyarság férfiasan viselte a csa-pásokat. Alacsonyabb kulturáltsághoz ke-rült, a balkáni fanariota-rendszer köz-igazgatása alá, s új urai nem voltak va-lami kiméletesek. Egy nemzetközi egy-házi bizottság állapította meg annak-idején, hány száz magyar iskolát csuk-tak be, mennyi egyházi vagyont tulaj-donítottak el. Majd következett a föld-reform, melynek legfőbb célja az volt, hogy kiforgassák a magyarságot ősi va-gyonából. De a szenvedések és megpró-báltatások csapásai alatt az ottmaradt magyarság nemzeti öntudata nemhogy nem csökkent, hanem ellenkezőleg, megerősödött; a tudatos románosítás, a magyar kultúra és nyelv üldözése nem ért el sikert. Tudjuk, hogy az elmúlt huszonkét esztendő alatt szép és virág-zó új magyar irodalom fejlődött, s a magyar dal nem némult el Erdélyben. Az erdélyi magyarság, amely nehéz, véres és zivatáros századokban meg-

mentette a magyar kultúrát és a nem-zeti gondolatot, most a román megszá-lás alatt őseihez méltónak bizonyult. Szívós, törhetetlen, passzív ellenállás-sal védte meg ősi jussát Erdélyben. Nem mondott le semmiről, nem adott fel semmit, érezve, hogy az az állapot, amelyre 1918-ban egy történelmi ka-tasztrófa következtében jutott, csak át-meneti lehet. Az erdélyi magyarság a szenvedés nehéz éveiben történelmi nem-zethez méltóképpen viselkedett.

A románok kivonulása nem ment végbe csendben. Több helyen, így Ko-lozsvárott, Szászrégenen, Szászfenesen, Nagybányán, karddal, revolverrel, tan-kokkal támadt neki a készülő diadalka-puknak, a lobogóknak és a támadások során nemcsak a magyar, hanem a né-met és az olasz zászlókat is összeszaki-tották.

A német lapok hosszabb jelentések-ben számolnak be a kolozsvári bevonu-lásról. Kiemelik, hogy a város és a kör-nyező falvak mindegyike zászlópompá-ban várta a magyar csapatokat és a la-kosság mindenütt lelkes fogadtatásban részesítette őket. Szakadatlanul vissz-hangzott Horthy, Hitler és Mussolini neve. A *Berliner Börsenzeitung* hang-sulyozza, hogy a magyaroknál kívül a német lakosság is ünneplő öltözké-ben sorakozott fel az utak két oldalán. „Ko-lozsvár szép városa — írja a *Berliner Börsenzeitung* —, a magyar élet ments-vára, a török idők alatt, a magyar kul-túrának Budapest mellett maig legfon-tosabb központja, ismét visszatért.”

A „Tempo”, Olaszország egyik leg-elterjedtebb hetilapja, Magyarországról irt cikkében kifejti, hogy Magyar-ország Európa egyik legrégebbi egysé-ges állama s ezt az egységet bontották meg kegyetlenül a trianoni szerződés-ben a néprajzi elv alapján. Magyar-ország azonban ebbe az állapotba sohasem volt hajlandó belenyugodni. Amíg Franciaország erős volt és a kis-antant fennállott, szó sem lehetett Ma-gyarország revíziós igényeinek meg-hallgatásáról. A tengelyhatalmaknak kellett jönniük, hogy igazságot szolgá-tassanak Magyarországnak. A második bécsi döntéssel, úgy látszik, a románok nincsenek megelégedve és egyes román lapok „Románia megcsonkításáról” be-szélnek. Ez a panaszkodás teljesen alaptalan. Vissza kell menni 1920-ig, amikor Románia túlságosan nagy fala-tot kapott. A románok egészen hihe-tetlen mohósággal visszaéltek az ak-kori kedvező helyzettel. A tengely-hatalmak a helyzetet az igazság köve-telményeinek megfelelően módosítot-ták. A románok meglehetősen jól usz-ták meg a dolgot, hiszen 102.000 négy-zetkilométernyi területből csak 45.000

négyzetkilométert kellett visszaadniok. Ezenfelül megszabadultak Károly ki-rálytól és Lupescunétól, ami tiszta haszon számukra.

A genovai „Lavoro” hangsúlyozza, hogy a bécsi döntés folytán Magyar-ország visszakapta azt a szerepét, amely mint Közép-Európa és Délkelet-Európa kulcsát megilleti. Magyarország első-rendű szerepet fog játszani valamennyi délkelet-európai állam között és ezt a szerepét ezeréves civilizációjának, rend-kívül előnyös geopolitikai helyzetének, Horthy Miklós bölcs országlásának és a tengelyhatalmak baráti támogatásá-nak köszönheti.

A német-angol háború

A német-angol háború tovább tart szakadatlanul. A németek főleg Lon-donra zúdítottak egy tömeg bombát, de egyéb városokra is.

Az előbbi világháborúban a német hadvezérek, Hindenburg és Ludendorff, többször hangoztatták, hogy a nagy mérkőzésben az fog győzni, akinek az idegei jobbak, aki tovább bírja lelki erővel. A történet tanúságai szerint a lelki és az erkölcsi erő a nagy háborúk kimenetele szempontjából rendkívül fontos. A németek azért összpontosítják hatalmas erejű repülőgépműveiket Londonra, mert London maga majdnem Angolország, — lakosságának száma több mint hétmillió. Ha az angol főváros ideigleg összeomlik, könnyen magá-val ránthatja az egész negyvenötmillió-s szigetországot. De anyagi tekintetben is sokat jelent London bombázása. Hatal-mas raktárai vannak, melyekben élel-miszter és hadianyag vannak felhalmoz-va. London még mindig a világ legna-gyobb kikötővárosa. Ha a hadianyag s az élelmiszer pusztul, gyengül a lakos-ság ellenállása. Ez a harc a két birodal-m anyagi, de főleg erkölcsi erőinek mérkőzése. Az anyagi erők egymáshoz méltóak. A brit szigetország jól fel van készítve, hiszen Franciaország kapitu-lációja óta mindennap várta a táma-dást. A németek is elismerik, hogy a védekezés szívós.

Olasz lapjelentések szerint *Brau-chitsch* tábornagy, a német hadsereg főparancsnoka, szemleutrá Észak-Fra-nciaországba érkezett. Egyik olasz lap berlini tudósítója szerint a német fő-vezér megjelenése meglehetősen felkor-bácsolta a semleges körök izalmát, amit Churchill angol miniszterelnök legutóbbi rádióbeszéde már felkeltett. A német fővezér megjelenéséről szóló hírt kiegészítik azok az angol jelenté-sek, amelyek szerint csapatszallító ha-jók jelentek meg a hollandiai, belgiu-mi és francia kikötőkben. Az angol

magyar tisztulásból értünk is meg-vezekeltén visszatérő véreinknek pe-dig, hogy kidörzsölhessék szemükből két évtized lidércnyomások álmát. Aztán majd körülnéz és egészséges ösztöneivel eligazodik Erdély! Látni fog mindent, tisztán, világosan. Bá-

mulatosan fejlett gyakorlati, állam-alkotó hajlama azonnal megtalálja szerepét a magyar közösségben és a magyar közösség feladatát is a tá-gabb Európa-hazában, melynek az elnyomottság huszonkét éve alatt sem szűnt meg elevenen ható ténye-

zője lenni, — sőt talán a feszítő erők egyik leginkább fejlesztő kohója volt.

Tiszta a szív és ártatlan a lélek... Fogadjuk a nagy Hazatérőt úgy, ahogyan jó és hagyjuk Erdélyt mind-örökre erdélyinek maradni, *Erdély Jogán*.

Hadműveletek

A német parti útegek elűzték az angol hadihajókat

Berlin, szept. 13. (Német TI) A véderő főparancsnoksága közli:

Egy tengeralattjáró elsüllyesztett hat felfegyverzett ellenséges kereskedelmi hajót összesen 37.600 tonna tartalommal, köztük a már jelentett 7000 tonnás gőzöst.

Az új folyamán Észak- és Nyugat-Németország főleg berepülő angol repülőgépeket nem sikerült elérni céljukat. Lakónegyedekre és egy falura ledobott bombák csak csekély kárt okoztak.

A mi fegyveres felderítéseink során Dél-Anglia fölött bombákat dobtak le a londoni, bexhilli, brightoni, bamburyi ipari telepekre és egyéb helységekre. Man szigetétől délnyugatra sikerült egy 8000 tonnás kereskedelmi hajót súlyosan megrongálni. A szeptember 13-ára virradó éjszaka harcra repülőgépek ismét bombákat dobtak Londonban és Liverpoolban a kikötői telepekre és dokkokra és újabb tüzeket és robbanásokat okoztak. Angol kikötőket újból elaknásítottunk. Egy ellenséges repülőgépet lelőttünk. Egy gépünk eltűnt.

A szeptember 12-éről 13-ára virradó éjjelen könnyű ellenséges tengeri haderők megkísérelték a boulognei kikötő lövését. Az ellenfelet parti útegeink tüze elűzte, úgyhogy semmiféle kárt nem tudott okozni.

Az olasz légierő éjjel-nappal folytatja támadásait

Valahol Olaszországban, szept. 13. (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 98. közleménye:

Most tért vissza támaszpontjára egy olasz tengeralattjáró, amely az Atlanti-óceánon 18.000 tonna angol hajóteret süllyesztett el: egy 10.000 tonnás kőolaj-tartályhajót és egy 8000 tonnás tehergőzöst.

Észak-Afrikában légi erők éjjel-

A német-angol légi háború

A Buckingham-palotára öt német bomba hullott

A királyi pár a bombázás alatt az óvóhelyen tartózkodott és sértetlen maradt

Berlin, szept. 13. (TF) Londonból Stockholmön át érkező jelentés szerint pénteken a Buckingham-palotára öt bomba esett. Az egyik a palota kápolnáját rongálta meg, a másik a vízvezetékét rombolta szét. Ezenkívül számos ablaküveget törtek be és a falakon lyukakat szakítottak a bombák. Két bomba a palotán kívül az utcára esett, ahol tüzet okozott. A királyi pár a bombázás alatt a palotában — valószínűleg a röviddel a háború kitörése előtt épített óvóhelyen — tartózkodott. A jelentések szerint a királyi pár sértetlen maradt.

Bomba érte a királyszalon terraszát

London, szept. 13. (MTI) A királyi palota kertjében hatalmas terméskövek, rombadólt oszlopok hevertek szerteszét, amikor a királyi pár megtekintette a palota északi szárnyában levő királyszalon terraszát ért bomba pusztításának nyomait. Pár lépésnyire mély bombatölcsér tátongott és a fedett uszmedence beomlott falának törmelékei hevertek szerteszét. A palotától mintegy negyven méterre egy másik bomba robbant.

Bomba robbant a magyar idegenforgalmi iroda előtt

A Szent Pál székesegyházat elkerítették. A templomkertben a virágágyak és a szobrok között egy fel nem robbant bomba van. A magyar idegenforgalmi iroda előtt csaknem egész napon át ott fektet egy fel nem robbant időzített bomba. A környeket kiürítették. Később a bomba felrobbant és felszakította az utca kövezetét. A vízvezeték megsérült és a környék valamennyi ablaka betört. Lényegesebb kár azonban nem történt.

A városban mindenütt vörös zászlóval robbogó gépkocsikkal lehet találkozni. A kocsikról messzire látható a felírás: Bombazakartól. Kötelet elkerített házcsoporthoz előtt vörösbetűs táblák láthatók ezzel a felírással: „Veszélyes. — Fel nem robbant bomba. — Veszélyes gázömlés.”

A miniszterelnöki palotát is bombázták

London, szept. 13. (KH) Az összes londoni pénteki esti lapok az „Evening Standard”-dal az élen, öles tudósításokban számolnak be a ma délelőtti, London elleni légi támadásról. A támadásban a német gépek kisebb csoportokban vettek részt. A bombázást határozott pontossággal hajtották végre.

nappal folytatta támadásait ellenséges állások, gépjárműoszlopok és az egyiptomi partvidék más katonai célpontjai ellen. Egy üzemenyagraktár kigyulladt, több páncélos tehergépkocsit és harckocsit hasznavehetetlenné tettek a találatok.

Kelet-Afrikában légi alakulataink sikeres támadásokat hajtottak végre a szudáni Abig közelében levő tábor és a kenyai El Katulo vidékén összevont husz kocsiból álló ellenséges gépjárműoszlop ellen.

Az ellenség légi támadást intézett Maszsa ellen, amelyet négy ízben vett bombázás alá, Asszab ellen, ahol egy kórházat elpusztítottak, továbbá egy menhely konyháját és több magánlakást; a halottak száma hat, több ember megsebesült. Asszabban és Gurában jelentéktelen károkat okoztak. Dzsimma és Chachaman repülőtereinek bombázása szintén csak lényegtelen károkat és kilenc sebesülést okozott. Egy ellenséges repülőgépet vadászaink biztos tudomás szerint lelőttek; valószínűleg sikerült lelőni még két másik gépet is.

Róma nem cáfol

Róma, szept. 13. (Német TI) Rómában nem cáfolják meg azokat az angol híreket, amelyek szerint Olaszország az egyiptomi és szudáni határ különböző pontjain támadásokat indítana. Tájékoztató olasz körökben azonban hangzottak, hogy meg kell várni a hivatalos közléseket. Itteni politikai körökben egyre jobban erősödik az a benyomás, hogy ezek az Olaszország szempontjából egyébként kedvezően hangzó, angol forrásból származó hírek tényleg megjelölnek a valóságnak. Ugyanezekben a körökben emlékeztetnek arra is, hogy az egyiptomi határon megindítandó támadás nem Egyiptom ellen irányul — amelylyel Olaszország nincs háborúban, bár Kairó megszakította a diplomáciai viszonyt —, hanem az egyiptomi földön levő angol haderők ellen.

A délelőtti támadás során rendkívül nagyszámu gyújtóbomba esett a kormányhivatal-negyed központjában fekvő Downing-Streetre, különösen a miniszterelnök székházára, továbbá a londoni központi negyed számos részére. A bombázásnak számos áldozata van, de épületekben az eddigi jelentések szerint nem esett túl nagy kár.

Nagy feltűnést keltett a „News Chronicle” pénteki vezércikke, amely arról a veszélyről szól, hogy Londonban számosan túlságos derűlátással gondolnak a légelhárító-útegek zárótüzére. A zárótűz nem lehet szárazzállékosan hatásos az ellenséges bombázókkal szemben. Ennek következtében követniük kell a londoni városi tanács kiürítési tervét által nyújtott előnyöket: el kell hagyniok London és több biztonságos nyújtó más vidékre kell költözni.

London teljesen el van vágva az ország többi részétől

Helsinki, szept. 13. (Stefani.) A finn lapok londoni tudósítói részleteket közölnek London szörnyű bombázásáról.

A Helsinigi Sanomat különütdösítője megerősíti, hogy londoni hivatalos körök szerint az invázió lehetősége vésszen közeledik.

A hivatalos finn hírgyűnökség úgy értesül, hogy az angol hatóságok lemondtak London kiürítéséről, mert a német bombázások az utakat használhatatlanná tették. A hatóságok bevallják, hogy London teljesen el van vágva az ország többi részétől. Tilos London elhagyni, vagy Londonba bemenni.

A legnagyobb nappali támadás

Róma, szept. 13. (MTI) A „Giornale d'Italia” szerint az angol főváros pénteken élte át az eddig legnagyobb német nappali támadást. A támadás reggel 8 órakor kezdődött és egész nap folyt. Csütörtökön Londonban új 150 tűz támadt és a német repülők London egyes részeit fölszemerhetlenségig szétbombázták. A főváros kiürítése gyors ütemben folyik. A gépkocsik végeláthatatlan sora vonul észak felé.

A Tribuna San Sebastianon át érkezett jelentése szerint a londoni sajtónegyed főutcája, a Fleet Street teljesen romokban hever. Ilyen módon a City és London nyugati részei között megszakadt a közvetlen összeköttetés. A Reuter-iroda épületének udvarára hatalmas bomba zuhant, amely a rádió leadókészüléket használhatatlanná tette.

Valóságos bombaeső

London, szept. 13. (Német TI) Az angol rádió közlése szerint pénteken Londonban valóságos „bombaeső hullott”.

„Angliát máris megvertnek lehet tekinteni”

New York, szept. 13. (KH) A „New York Herald Tribune” Göring birodalmi tábornagyhoz közelálló körökből vett értesülés alapján azt jelenti, hogy a német légi haderő ezután tízezer repülőgépre való bombakománnyt fog naponta Angliára dobni. Ugyanezen a helyen kijelentették, hogy Angliát máris megvertnek lehet tekinteni, ezt mindenki tudja, csak az angolok nem.

Az angol király elhagyja Londont

Genf, szept. 13. (Német TI) Londoni diplomáciai körökben megerősítik azt a hírt, hogy a király és a diplomáciai kar még ezen a héten elhagyja Londont és Anglia egyik északnyugati városában telepszik le. Hír szerint Glasgow ez a város.

Moszkva figyelmeztetése Romániához a határőrök kihívó cselekedetei miatt

Moszkva, szept. 13. (Szovjet TI) Dekanozov helyettes külügyi népbiztos fogadta Gafencu moszkvai román követet és a következő nyilatkozatot tette előtte:

— Szeptember 11-én d. u. 1 órakor román területéről puskából és géppuskából hirtelen tűz alá vették a szovjet határőrök egyik járőreit, amely a Baloch (?) hegység közelében, Cervitzé (?) helységről 34 kilométernyire délkeletre tartózkodott. A szovjet határőrök egy másik osztagára, amely a helyszínre igyekezett, román területéről szintén rálőttek. A szovjet határőrszolgálat kénytelen volt válaszolni a tüzelésre. A szovjet kormány megjegyzi ebből az alkalmából, hogy a román kormány még nem adta át válaszát a szovjet kormány augusztus 29-iki jegyzékére, amelyben tiltakoztak a román határőrök és csapatok kihívó cselekményei ellen. Minthogy a román csapatok részéről szeptember 11-én most újabb kihívó cselekményeket követtek el, a szovjet kormány újból felhívja a román kormány figyelmét a megengedhetetlen cselekményekre.

Gafencu követ kijelentette, hogy szeptember 13-án átadja a szovjet külügyi népbiztosának a román kormány válaszáat az augusztus 29-iki tiltakozó jegyzékre. Ami a szeptember 13-iki esetet illeti, a román kormány vizsgálátot indít és a bűnösöket megbünteti.

Rövid külpolitikai hírek

Franciaország Németország kérésére megszüntette a német birodalom megszállása alatt levő országokban diplomáciai képviselőit. Megszűnt a belga és a lengyel nagykövetség, a holland, dán, norvég, luxemburgi és csehszlovák követség. Vichyben működött egy cseh követség, de csak konzuli ügyeket intézett. A cseh követség megszüntetése minden bizonnyal azt jelenti, hogy nem ismerik el továbbra is Benes londoni árnykormányát.

Öt elszabadult angol légőrmű Svédország délnyugati partjain acélhorgonyával jelentékeny károkat okozott az ország legfontosabb iparvidékének villamosági központjaiban. Az egyik légőrmű Oslo fölé is eljutott, ahol úgy megrongálta a világítási áram hálózatát, hogy a város egy teljes éjszakára sötétségbe merült.

Turinban öt katonát és egy polgári egyént megölt egy talált bomba, amelyet angol repülők dobtak le néhány nappal ezelőtt a Mirafiori Fiat-gyár bombázásának megkísérlése alkalmával. Több sebesülés is történt.

A francia kormány pénzügyi bizottsága ötvenmillió frankot szavazott meg mint első részletlőrszítését annak az összegnek, amelyet a fegyverszüneti szerződés értelmében a német csapatok megszállási költségeinek fejében a francia kormánynak vállalnia kellett.

Az amerikai Glenn Martin-művek új szerű bombázógép szériagyártását kezdte meg. Az új gépfajta 2500 kilogramm bombát vihet magával, 5000 kilométeres hatótávolságon belül.

Vichyben elterjedt hírek szerint — mint a Német TI jelenti — a francia kormány a közeljövőben Lyonba teszi át székhelyét. Másrészt úgy tudják, hogy letartóztatták Léon Blum volt miniszterelnököt és Jules Mochot, egykori kabinetfőnököt.

Romániában a gazdasági miniszter rendelkezésére a zsidókat kizárták a tőzsdéről, a kultuszminiszter rendelkezése a három legnagyobb bukaresti zsinagógát, ugyancsak a három craiovai zsinagógát bezárták. Az összes építési engedélyt felfüggesztették.

Egy kőolajkut leégett a Prahova-völgy egyik petroleumtelepén. A kár meghaladja a kétfélmillió leit. A tűz okát még nem állapították meg.

Hadvezetőség most ezekre a kikötőkre összpontosítja légi erőit. Az olasz lapok egyébként azt is jelentik, hogy a német repülők pénteken intézték az angol főváros ellen a legnagyobb nappali támadást. Pénteken az angol repülők Berlint nem támadták. Az angol hadvezetőség, úgy látszik, a szigetország közvetlen védelmére tartogatja az összes légi erőket.

Olaszország és Egyiptom

Mussolini 1922 októberében egyik beszédében ezt a kijelentést tette: „Róma örökösei vagyunk!” Ez a mondat azóta a fasiszta Olaszországot vezérelte. Róma uralma hajdan az egész Földközi-tengerre kiterjedt, s a hét halmon épült város korlátlan ur volt a Földközi-tengeren. A Duce azóta nagy hajóhadat, repülőflottát épített, hatalmas hadsereget szervezett. Elérkezett az idő, hogy a Duce valóra váltsa elgondolását. Nagy-Britanniát tehát ki kell szorítani a Földközi-tengerről, megsemmisíteni Angolszág támaszpontjait: Gibraltárt, Máltát, Ciprust és a Szelei-csatorna bejáratát. És egy rendszeres nagyvonalú hadjáratot kiindítani a briteket az afrikai kontinensről. Ehhez pedig az első lépés Egyiptom elfoglalása.

Péntek esti jelentésünk szerint Rómában az a hír terjedt el, hogy az Egyiptomban levő angol csapatok ellen megindult a nagy olasz támadás. Illetékes olasz körökben ezt a hírt sem meg nem cáfolták, sem meg nem erősítették. Az olasz haderő légi tevékenysége mindezenre arra vall, hogy a Földközi-tenger keleti medencéjében sokkal élénkebb szakaszukba lépnek a hadműveletek. Ezt a római jelentést kiegészítik azok az angolországi jelentések, amelyek szerint az angol kormány új nagy flottaegységeket küldött a Földközi-tengerre, főleg Gibraltárba és Alexandriába. Tehát az angolok is várják a nagy olasz támadást. A Corriere della Sera pénteki számában Churchillnek azzal a kijelentésével foglalkozik, hogy Angliama hatalmasabb, legyőzhetetlenebb, erősebb, mint valaha. Ez a legyőzhetetlenség volt oka — jegyzi meg gunyosan az olasz lap — annak a rendelkezésnek, hogy az atlantióceáni flottát kénytelen volt a Földközi-tengerre küldeni.

Az olaszok háborus készülődését megerősíti egy athéni jelentés. Eszerint a jelentés szerint Graziani marsall megjelent a libiai egyiptomi határon. A tábornagy megjelenése Egyiptomban nagy meglepetést keltett s a közvéleményben azt az érzést keltette, hogy a háborus bonyodalmak Egyiptom és Olaszország között közvetlen küszöbön állanak. Az időjárás is rendkívül kedvező és megkönnyíti egy nagyobb hadművelet végrehajtását. Mussolini minden valószínűség szerint meg akarja valósítani régi tervét, melyet egy 1933-ban elhangzott beszédében ekkép fejtett ki: „Husz évszázad előtt Róma a Földközi-tenger partjain megvalósította Kelet és Nyugat egyesülését, a világtörténelem egyik legfontosabb cselekedetét. Ez az egyesülés lett a mi történelmünk vezérelve, belőle született meg az európai civilizáció.”

Románia válsága

Antonescu, a diktátor miniszterelnök, a román királyi udvartartás szervezettörvényét módosította. Rendeletében hangsúlyozza, hogy a királyi udvarban teljesen meg kell szüntetni a politikát, az erkölcsatlenséget, az áskálódást. Végleg el kell tűnnie annak a régi szellemnek, amely az ország és az uralkodóház szerencsétlenségét előidézte. A vasságdisták pénteken ünnepeltek meg nagy fénnel és felvonulással Codreanu napját. Abból a körülményből, hogy a vasságdisták nagy tüntetése rendben folyt le, és hogy Horia Sima felolvasta Antonescu felhívását, arra következtetnek, hogy a miniszterelnök és a Vasságda között enyhült a viszony. Sőt Horia Sima, az újabb értesülések szerint, a hétfőn megalakulandó új kormányban a belügyminiszterséget vállalja.

Károly, a volt király, végre otthonra fog találni majd egy hetes bolyongása után. Lisszaboni jelentés szerint a portugál kormány neki és kíséretének engedélyt adott a Portugáliában való tartózkodásra.

Erdély lelke

Kolozsvár újra magyar életet élhet

Kolozsvár, szeptember. (A Pesti Hírlap kiküldött munkatársától.) Késő este van már, de még mindig zsong, zeng az egész város, hangos magyar szó, magyar ének, magyar muzsika tölti meg az utcákat. Kolozsvár úgy ünnepe, mint változatos történelme során talán soha. Erdély fővárosa ezen a napon mutatta meg igazán, mennyire magyar, mennyire nem fogott rajta az elmúlt 22 esztendő minden törekvése, hogy kivetkőztesse ősi magyar úri jellegéből.

Külsőleg semmit sem változott Kolozsvár azóta, hogy elszakították Magyarországtól. Mindössze egy nagy templom, egy színház és több kisebb épület mutatja, hogy egy ideig idegenek parancsoltak Erdélyország fővárosában. Az utcátlábak, a cégfeliratok és a hirdetések épüget eltűntek a legelső órákban, akár a többi erdélyi városban. Az idegen impériumnak semmit sem sikerült változtatnia Kincses Kolozsvár ősi, patinás magyar úri jellegén, Kolozsvár népe pedig a nagy ünnepnap hajnalán újra beleilleszkedett a nagyszerű keretbe, úgyhogy egy csapásra minden helyreállt, Kolozsvár magyar élete ott folytatódik tovább, ahol 1919-ben abba maradt, a keserves 22 esztendőt igyekszik mindenki örökre elfelejteni.

Hiába igyekeztek rémitgetni az elvonulók a kolozsváriakat, hogy ha most el is mennek, nemsokára visszajönnek és akkor jaj lesz mindenkinek Kolozsvárott, de egész Erdélyben, aki magyar. Kolozsvár népe akkor már nem ért rá foglalkozni a román fenyegetésekkel, sokkal komolyabb dolga volt: elő kellett készíteni a magyar honvédek fogadtatását.

Magyar és magyar közt nincs különbség

Hetedik napja járjuk már Erdély és a visszakerülő területek városait és falvait, minden nap újabb és újabb területek magyarjainak hazatérését, örömet és lelkesedést ünnepelték. Ha lehet, fokozatokat megállapítani azokban a mámoros örömközlésekben, amelyekkel Erdély népe honvédeinket fogadja, akkor ebben is Kolozsvár népe vezet, mint ahogy Erdély fővárosához illik. És itt dől meg teljesen az a sokat emlegetett tétel, hogy más az erdélyi magyar és más a magyarországi magyar. Kolozsvárott nem az erdélyi magyarok fogadták a magyarországi felszabadító magyarokat, hanem a testvér a testvért, magyar a magyart. Ha annak idején politikai hagyományok kedvéért sokan talán komolyan is hitték, hogy az erdélyi magyar másként gondolkodik és érez, mint a magyarországi, és ha az idegenek igyekeztek is kihasználni ezt a látzat-különbséget, az elmúlt 22 esztendő alatt tökéletesen szétfoszott minden alap, amelyen az erdélyi és magyarországi magyarok között válaszfalat lehetett volna emelni. A bevonulás napján Kolozsvár lelke ugyanaz volt, mint Magyarország bármely városában, vagy legkisebb falujában élő magyaroké — magyar volt minden jelző, minden megkülönböztetés nélkül.

Híven fejezte ki ezt az érzést az alkalmi szavalókórus is, amelyben Kolozsvár népe valóban felülmúlt minden más várost, mert tudott eredetit és ötleteset produkálni:

— Horthy, Csáky, Teleki,
Magyar itten mindenki!

A külföldi újságírók tapasztalata

Senki más a világon nem tudja úgy kifejezni érzéseit, mint a magyar és sehol a világon másutt nem tudnak úgy örvendeni egymásnak a hosszú távollét után ismét összekerült testvérek, mint Magyarországon. Ezt nem is mi magunk állapítottuk meg, hanem a velünk együtt Erdélyt járó külföldi újságírók. Amikor már ötödik napja látták a folyton megismétlődő megható jeleneteket, síró férfiakat, lelkesedő asszonyokat, fekevesztetten üjongó fiatalokat, csendesen azzal gyanúsítottak meg bennünket, hogy valami módon megrendezték, előre előkészítették számukra a fogadtatásokat.

Erre éppen Kolozsvárott és a környező magyar falvakban kapták meg a legékezebb, megdönthetetlen cáfolatot. Autóinkkal elsőnek érkezünk Kolozsvár határába, messze a magyar bevonuló csapatok előtt, megelőzve minden más magyar járművet, vagy csapatot. Mára községénél, 16 kilométerre Kolozsvár előtt előreléjük az idegen újságírók kocsiját, miután sajátmaguk győződtek meg arról, hogy senki más nem előzheti meg őket. Mindössze

két kis magyar zászlócska volt a kocsijukon, de még félig sem értek be a községbe, már alig látszottak ki a virágok közül és a diadalkapunál ők aratták le a magyar testvérek kijáró öleléseit és csókokat és még mielőtt a faluban megtudták volna, hogy ők németek, olaszok és svájciak, viharosan éltették Hitlert és Mussolinit, amikor pedig rájöttek, hogy kicsodák, nekik köszönték meg, hogy visszakerülhettek Magyarországba és nyomban magyarul kezdték, mennyi magyar várja még a hazatérést Aradon, Temesváron, Brassóban és Kolozsvár környékén.

— Nohát ezt is megrendezték? — kérdeztem a német kollégától.

— Nem, ezt lehetetlen megrendezni — ismerte be —, így csak azok tudnak örülni egymásnak, akik összetartoznak.

„Köszönöm ezt a napot...”

Egyik legnagyobb problémájuk az volt a kolozsváriaknak, hogyan fejezzék ki háttartalan örömeiket. Az egyik kereskedő, aki pacallá ázott szmokingban állta végig a három óránál is tovább tartó ünnepélyes bevonulást, sirt, nevetett, üjongott egyszerre, a lovakat, az ágyukat, a katonák ruháját simogatta.

— Uram — fordult hozzám —, mondja, mit csináljak? Szeretnék még jobban örülni, szeretném megölelni az egész világot!

Sokan voltunk tanúi annak is, amikor egy komoly, régivágású kolozsvári úr szintén azzal küzdött, hogyan fejezze ki a mérhetetlen örömet. Odajött a társaságunkban lévő őrnagyhoz, bemutatkozott és amikor az őrnagy kezét fogott vele, elkapta a kezét, megcsókolta és csak ennyit mondott:

— Köszönöm nektek ezt a napot, testvére!

Kolozsvárott a külföldi újságírók szemtanúi voltak, amikor a román parancsnok átadta a várost az olasz és német megbízottaknak és dicstelenül kivonult csapataival, amelyek még a legutolsó pillanatokban is néhány zászló letépesével igyekeztek enyhíteni gyűlöletüket.

Záporpróba

A szó legszorosabb értelmében záporpróbát állt ki Kolozsvár népe a bevonulás napján. Százezernyi tömeg gyülekezett lelkesedve, ünnepüljögve a Mátyás-szobor körül, hogy méltóképp fogadja a honvédeket. Ünneplőruhában voltak a férfiak, maguk-készítette magyar ruhában a leányok, díszmagyarban az asszonyok. Abban a percben, amikor megkondultak a templom összes harangjai és megjelentek az első honvédcapatok a díszmelvekkel, kövér cseppekben kezdett esni az eső. Pár perc múlva már záporrá fokozódott, negyedóra múlva pedig szabályszerű felhőszakadás zúdult le Kolozsvárra. Egyetlen lélek nem mozdult, a bevonulási ünnepség semmit sem vesztett melegségéből, a virágok csokorszáma hullottak a háztetőkről, ablakokból, a tribünről a katonákra, egyetlen örömmámor-kiáltással olvadt össze a százezer torok rivalgása, amint a honvédcapatok díszmenetben léptek el a felsorakozott közönség előtt.

Tökéletesen bőrig ázva, csapzott hajjal, lucskosan is ott maradt mindenki, a más-kor egyetlen esőcsepre is kényes leányok, asszonyok most nem törődtek a legvadabb felhőszakadással sem és amikor félóra múlva ragyogóan kisütött a nap, boldog mosollyal így intézték el a felhőszakadást:

— Románia siratja Erdélyt, mert tudja, hogy soha többé nem teheti be ide a lábát!

Kényelem...

Rádiózni szórakozás, pihenés és így joggal követelhetjük meg a kényelmet.

Az ORION 166-os nagyszuper rövid-, közép- és hosszuhullámon a világ majd minden adóállomását veszi, 13.8 és 1950 méter között. A kiválóan szelektív és érzékeny készülék hangolását varázsszem teszi kényelmessé, a „fading”-ot pedig önműködő szabályozó küszöbölí ki. A hangerősség és hangszínezet tetszés szerint állítható be a műsor karakterének megfelelően. A készülékhez gramofon is kapcsolható. Állomás-skálája hosszú, vízszintes fekvésű és úgy helyezkedik el, hogy ülő helyzetben is minden állomás jól látható és beállítható.

A kényelem igazi készüléke az ORION 166-os nagyszuper, melynek szekrényét a térhatású (plasztikus) hang követelményeinek megfelelően képeztük ki.

Kaphatók minden rádiókereskedőnél.

ORION-RÁDIÓ

Bemutatja

MARNITZ FORTUNA left

VIII., József-körút 37—39. Részlet! Csere! VI., Andrássy-ut 33. Telefon: 126—273.

Királyi

Udvari

Hangszergyár

Sternberg

Rákóczi-ut 60.

A közelmúlt történeti időkben már többször láttam hasonló jelenetet. 1919-ben Budapest népe állt és tartott ki a zuhogó esőben, amikor a Nemzeti Hadsereg élén Horthy Miklós fővezér vonult be a felszabadított fővárosba. 1938 őszén Komárom népe állta rendületlenül a hideg novemberi esőt, hogy minél tovább láthassa

felszabadító hovádeink bevonulását. Budapest, Komáromban és most Kolozsvárott ugyanaz a magyar lélek erősítette az embereket, nem a budapesti lélek, nem a felvidéki és nem a külön erdélyi lélek, hanem a magyar lélek, amely egész Erdély lelke is.

Dr. Szerelmehegyi Ervin.

A honvédvezérkar hivatalos jelentése

A honvéd vezérkar főnöke közli 1940. évi szeptember 13-án, este 8 órakor:

Csapatunk Székelyföldön a mai napon elérték Zsombor Ny., Köpec Ny., Bölön Ny., Illyefalva D., Kököstől délre a Feketeügy-patak folyása, Bikfalva D., Nagypatak D. általános vonalban a felmarkációs vonalat, a Kárpátok gerincén pedig az ezeréves határt.

Megszálltuk Sepsiszentgyörgyöt és Kézdivásárhelyt, valamint az Ojtozi-szorost. Ezzel a bécsi döntőbíró határozatával visszaitélt terület katonai megszállását csapataink befejezték.

Az igen rossz állapotban levő utak, a megszállás üteméből adódó tekintélyes mehetnek a csapattól nem egyszer nagy teljesítményeket követeltek.

A megszállás — eltekintve a román lakosság által néhány helyen elkövetett merénylettől — rendben történt.

Több hivatalos jelentést nem adok ki.

Ha jó a penge — jó a kedve!

Aki a ROTBART-pengét még nem próbálta, nem is tudja, hogy milyen élvezetet nyújthat, a jó és gyors borotválkozás.

ROTBART
ROTBART

ROTBART
BOROTVAPENGÉK

Gyöngyös bokréta

Most lett igazán gyöngyös a mi bokréta. Egy darab Kalotaszeg, aztán a Székelyföld, magyarok, de egészen új szín és szépség a gyöngyös bokréta. Magyarok, akik nem a végtelen rónaságot járják és nem néznek messzenéző szemmel a napba, mikor a hajnal föl-emeli a sík láthatár alól. Azok a magyarok magas csúcsok hegyében látják meg a napot és a fény zöld lejtőkön ömlik le rájuk a völgyekbe és lassan keveredik el a sűrű éjszakában. Az alföldi hajnal egy villanással tölti be a határtalanságot, a hegyi népek rejtelmesebb folyamatot látnak, felgyulladó eget a jók és gonoszok mindennapi tusájában. Tiszta, világos, józan az alföld, árnyéktalan delében kitárul minden titok és a zivatar magasán lobog el a rendíthetetlen valóság fölött. A hegyek közt nappal is ott foszladozik a sötétség, megsűrűsödik homályos töcsákban, erdőkben lapul és a kövek zugában füstölög. A felhők lezuhanak az emberlakta földre, az árnyék babonás képletekbe valósul, ablakokon dörömböl a zivatar és baljós énekét vonítja járatlan ciherben a koldusfarkas.

A mese jött vissza hozzánk, az ősi emlék, mely messzebb multból dereng az álmodó népi lélekben, mint amibe visszalát a történelem. Itt, kiváltképpen a székelyek földjén nemcsak ezermes-terek barkácsolnak ravasz szerszámokat és nemcsak varrottas alá irnak himmes mintákat értő asszonyok, itt nemcsak cifra szűrt és bőrkoszorókat himeznek és itt nemcsak énekel és nemcsak táncol a nép, de itt elevenen bujdosik röpant erdők és morajló barlangok árnyékában a mítosz és a keresztény zsolozsmára sámdobok dobbanásai visszhangzanak. Ez a föld még ősbibb, mint az Árpádé, ez Attila úr földje és ennek a földnek művészete az ázsiai szent belső földekhez kapcsol vissza bennünket. Olyan kultúra örökölt itt szokásokban, erkölcsben, természet-szemléletben, a füvek, fák és a csillagok sajátos ismeretében, a láthatatlan dolgok elképzelésében, amely Ázsia szörnű hegyeinek lelkével rokon. Ha lenéz az ember a csiki mélységbe, a kék ködben és a havasok hús sugárzásában, nem az európai magyar ezredév, hanem a sokezeréves ősmagyarság káprázata dereng. Gyönyörű bokrétaunkba beköthetjük most a kínai nagy fal tövében szedett mese virágait és feldiszhajthatjuk azt a ballada feketén csillogó kalárisával.

Aki egyszer járt Erdélyben és homlokát érte Firtosvár tündéreinek lehelete, ha beszél őreg székellyel Göncöl uról, aki szekerén vizet hord a felhőkbe a szivárvány hidján, ha látott székelty imádkozni meghitt, bizalmas együttlétben az ő Krisztusával, ha kóstolta a székely tréfa pezsgő bölcsességét és ennek a titokzatos, népi kultúrának csak egy szikráját látta felvilánni, az soha meg nem érti Európát, aki husz éve elhitté holmi diplomata szavára, hogy ez a föld odaadja magát és eltűri azt a népet, amelynek ítélték. Ha majd kormányzó urunk fehér lova belép erre a földre, egyszerűen megértik a székelyek, hogy ez nem akár-milyen nyereg alá tört finom jószág, hanem táltos, akiben visszajött a magyarok szent fehér paripája. Szám-talanszor megáldozták nagy kalandjaikban, évezredek vándorlásaikon minden új határnál, kacagányos papok csurgaták vérért az égi őreg, hétkarokos isten engesztelésére, vérével váltották meg a tűz, a víz és a föld kegyelmét, táltos lelke hajszolta a honszerző rohamokat és Csaba királyfit hordozta a csillagporos visszauton, — sok ezred-éven át a magyarság örök fehér paripája, áldozat, akinek vérével írták a magyar törzsek testvériségét, az alap-törvényt és a dicsőséges jusszt, az erős kötést a térs róna és a marcona hegyek isteneivel, mindig megjelentető táltos, hordozója a hősek, aki eljön, ha nagyon veri a sors a magyart. A székelyek megértik a fehér kiáltással köszöntik, akit hoz és az erőt, aki mögötte jön, a rendet, az értelmet, a magátólértetődőséget a magyar szuronyok csillogásában, s az akaratot, mely ropant hadigépek acéljában feszül. A fehér paripa nyomában menetel a magyar katona, a becsület, az igazság és a békeszerző tiszta virtus, a kultúra, a jog, a szentséges történelem.

Márkus László.

Angol légügyi szakértő a német partraszállás kísérletéről

Milyen szerep várhat a vitorlázó repülőgépekre?

London, szept. 13. (A Pesti Hírlap külön tudósítása.) Churchill legutóbbi beszéde óta a németek partraszállási kísérletének lehetőségei még a légi támadások idegpróbájánál is jobban foglalkoztatják a brit közvéleményt. A lapokban és folyóiratokban egyre-másra jelennek meg az erre vonatkozó cikkek; szerzőik találgatják, milyen formában és milyen eszközökkel vágnak majd neki a támadók a rendkívüli vállalkozásnak? A közlemények tömegében is feltűnést keltett Ronald Walker, a „News Chronicle” ismert légügyi szakértőjének véleménye, amelynek lényege: lehetséges, hogy a németek vitorlázó-repülőgépeket vesznek majd igénybe.

— A közepes nagyságú vitorlázógépen tíz ember fér el, — írja a brit szakértő. — A német „Junkers 52” fajtájú utasszállító-gép két vitorlázó vontatására alkalmas. Ilyenformán 200 repülőgép 4000 embert szállíthatna át a La Manche-csatornára. Ha ez a kis hadsereg az első hajnali órákban szállna át, jóformán zajtalanul repülhetne el az angol partok fölött, nagy magasságban, úgyhogy a megfigyelők, különösen ködös időben, aligha

vehetnék észre. A vontató-gépek egy mérföldnyire a part előtt engednék szabadon a hozzájuk erősített vitorlázókat.

— Ha ez a szabadonbocsátás — folytatódik az érdekes cikk — mintegy három-ezerméteres magasságban történnék, a vitorlázó-gépek könnyen megtehetnék még öt mérföldet (kb. nyolc kilométert) a maguk erejéből. A vezetők fő-feladata az lenne, hogy a kijelölt célpontokhoz minél közelebb érjenek földet. Minthogy a vitorlázó-gép sebessége leszállás közben legfeljebb negyven kilométer óránként, vezetőik minden különösebb nehézség nélkül szállhatnának le még olyan területeken is, amelyeket különböző akadályokkal szórtak tele, vagy hepe-hupássá tettek. Egyébként e könnyű gépek számára, amelyeken nincs motor és nincs benzín, még a rosszabbul sikerült leszállás sem veszélyes.

A szerző végül — nyilván az angol olvasók közönség megnyugtására — megjegyzi: fenti módszer komolyabb hátránya az lenne, hogy a léghátrító útegek számára kitűnő célpontok a leereszkedni készülő vitorlázó-gépek.

Amerikai jelentés London légvédelmének átszervezéséről

A „Home Fleet” kifutott kikötőiből

New York, szept. 13. (A Pesti Hírlap külön tudósítása.) A legújabb londoni kábeljelentések szerint a mind erőteljesebb német támadások következtében az angol főváros légvédelmét új alapokra helyezték. Ma már ugyanis kétségtelen, hogy a zárógömbök nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket; leg-jobb esetben csak a zuhanóbombázókat zavarják munkájukban, a többi ellenséges gép jóval fölöttük marad és elvégezheti munkáját. Másrészt a léghátrító-útegek eddig többnyire bevárták, hogy a támadók a fényszórók csóválása éjrenek s csak akkor nyitották meg ellenük a tüzelést. Ez a módszer is tévesnek bizonyult. A brit hadvezetőség most növelte a fővárost körülvevő lég-

védelmi ágyuk számát és kiadta a parancsot, hogy mielőtt felbőrdülne a légi veszélyt jelző szirénák, azonnal lépjenek működésbe, tekintet nélkül arra, látják-e az ellenséges gépeket, vagy sem. Így a brit útegek, nagy löszerpocskolással, valóságos acélfüggőnyt vonnak London köré, abban a reményben, hogy ezzel a megszakítás nélküli zárótűzzel sokkal jelentősebb veszteségeket okozhatnak a támadóknak.

Másik érdekes londoni jelentés: a „Home Fleet”, a brit hajóhad hazai része, kifutott kikötőiből, de további mozgulatairól mindaddig semmit sem lehetett megtudni.

A „láthatatlan” harcieszközök

Aki ezt a címet olvassa, ne gondoljon valami borzalmas, titokzatos találmányra, hanem a hadviselésnek azokra az eszközzeire, melyeknek szintén nagy részük van a németek hihetetlen sikereiben.

Ezek a híradóeszközök. Ha a vezérkar a hadsereg agra, akkor a híradóknak jut az idegrendszer szerepe. Ők közvetítik az agy rendelkezéseit az egyes testrészeknek, a csapatoknak.

A híradók működése láthatatlan, szerény és hálátlan. Ha kifogástalanul dolgoznak, azt mindenki természetesen találja. Bezzeg a legkisebb zavarnál jön a panaszok áradata. A híradók ott vannak mindenütt, ahol valami történik, helyesebben nem történik nélkülük semmi. Olyanok, mint a levegő, melynek jelenlétét alig vesszük észre, de legkisebb hiánya is bénulást okoz.

Nem volt még háború, amelyben olyan fontos szerep jutott volna a híradásnak, mint a mostaniban. A husz év előtti világ-háborúnak hónapokra, sokszor évekre megmerevedő arcvonalai mögött mindenre bőségesen volt idő. A híradás megszerzésére is. Az összefüggő területeken egyidőben lejátszódó ténykedéseknél ez nem is volt nagyon nehéz.

Képzeliük el azonban például a németek norvégiai és dániai tevékenységét: szárazföldön, vizen, víz alatt, levegőben döntő hadműveletek indultak meg, több-száz kilométeres kiterjedésben, Schleswig-Holsteintől Narvik-ig!

Természetesen a legpontosabb összműködésre volt szükség, hogy a Hamburg-, Bréma-, Kiel-körzetből meginduló légierők, ejtőernyős csapatok, hadi- és szállítóhajók, szárazföldi erők megfelelő időben, egymást támogatva érjenek el az

egy-egy messze elszigetelt pontokhoz. Oslo, Stavanger, Bergen, Narvik, Koppenhága és más helyek megszállásánál igen sok vért és áldozatot takarítottak meg a híradóeszközök, a fegyverek és fegyver-nemek tökéletes összműködésének biztosítása által.

A légi haderő, a robogó páncélos hadosztyályok, a gyorsnaszadók sebességében rejlő hatás csak akkor használható ki, ha a velük való intézkedés is gyors. A kikötők, főleg azonban a repülőterek szárait kellett néha pillanatok alatt felriasztani, hogy kellő időben érkezék el a segítség valahová Norvégiába.

Nem kevésbé fontos szerepet játszott a híradás a Rotterdam körüli ejtőernyős csoportok harcában. Az elszigetelt, körülzárt egységek, valamint a felmentésre elő-retörő páncélos erők között a rádióhullámok jelentették azt a kapcsolatot, mely végül is a győzelmes egyesüléshez vezetett. A belgiumi, flandriai és a Páris elleni nagy szárazföldi offenzívák sikereinek titka: az összes fegyvernemek összműködése, tökéletes volta. A repülő felderítési adatait a szárazföldi erők perceknek belül kézhez kapták. A páncélosok ennek alapján törtétek előre száz kilométerre is az ellenség oldalába, hátába. A felrobbantott hidakról, torlaszokról azonnal értesítést kaptak a műszaki csapatok. Egy-egy ellenséges harcokcsi vezetésé válható ellentámadás-t csak úgy lehetett megfűszerezni, hogy ott termettek a félelmetes „Stukák”, mielőtt az ellentámadás kifejlődhetett volna.

A szinte tökéletes hír- és parancsadás tette lehetővé, hogy a franciák egy-egy gyalogos ellentámadása már megindulása-kor német tartalékokba ütközött. A hadsereg-, hadtest-, hadosztályparancsnoksá-gok működésének előfeltétele a jó hírhál-lózat. Cherbourg-tól a svájci határig húzó-dó 500 kilométeres frontszakasz részlet-harcaiból a híradóeszközök alkottak egy-séges, áttekinthető képet a központi veze-tés számára. Megbízható híradás nélkül nincs egységes vezetés. A német hadse-reg már egyszer megtorpant a Marne mentén, huszonöt évvel ezelőtt, mert az akkori főhadiszállás tájékozottság hiányá-ban nem tudott és nem mert intézkedni. A német sikerek sokat vitattak „titka” többek között tehát híradásuk tökéletes-ségében és szerveztségében is keresendő. Mennél sokoldalúbbak a korszerű fegyve-rek, minél nagyobb azok sebessége és mi-nél nagyobb területeken, minél nagyobb tömegek vívják az élet-halálharcot, annál nagyobb szerepe, fontossága van a hí-radásnak.

Magyar utcanévek visszaállítása Kolozsvárt

Amikor a románok a trianoni békepa-rancs értelmében berendezkedtek Erdély-ben, első dolguk volt az összes utcanéve-ket megváltoztatni. Ez a film most vissza-fel fog leperegni, mert az erdélyiek va-rázslatos gyorsasággal gondoskodnak ar-ról, hogy visszakérüljenek azok a régi ma-gyar utcanévek, amelyek magyar ember ajkán soha meg nem szűntek élni.

Az utcátáblák kicserélése természetesen nem csekély munka lesz. Legtöbb tenni-valót fog adni a sokutcájú Kolozsvár, amelynek csaknem minden utcanévét meg-változtatták a románok. Ők minden város legfőbb terét Piata Unirii-nek (Egységter-nek) és főutonalát Calea Victoriei-nek (Győzelmi utnak) nevezték. Kolozsvárt a Mátyás király-ter és a Wesselényi-utca jutottak erre a sorsra, jöllehet Mátyás szerintük az ő vérukból való volt, báró Wesselényi Miklós pedig a nemzetiségi megértésnek kimagasló bajnoka. Hunyadi Jánosnak utcátábláját sem tűrték meg, bár őt szintén maguknak reklamálják.

A Rákóczi-név is lekerült az utcák sar-káról, pedig a Rákóczi-családból egész sora került ki az erdélyi fejedelmeknek, sőt Rákóczi Györgynek köszönhető az 1640-ben kiadott román katekizmus és az 1648-ban Gyulafehérvárott megjelent Noul Testamentum, a románok leghíresebb bib-liafordítása. A Rákóczi-utból Grigorescu-út lett, a Mikes Kelemen-utból Vladi-mirescu-utca. A régi magyar nevek most természetesen visszakapják helyüket.

Bocska Istvánt a román irodalom is „bölc” fejedelmeknek ismerte el, de azért a Bocska-teréből Piata Cusa Voda lett, a Báthory-utóból Nemzeti Tanács-utca, az Apaffy-utóból Bukaresti-út. A Toldi Mik-lós-utának ma még Petru Rares-utca a neve, a Zrínyi Miklós-utacn pedig még Basarab Máté neve olvasható.

A Petőfi-utacát Jancu Ábrahámnak adták volt a románok, pedig a „havasok kirá-lyának” aligha tetszett volna, hogy éppen a szabadság lantósának nevét tépték le az ő kedvéért az utcasarkokról. Jorga Miklós-nak viszont aligha volt kifogása, hogy a Jókai-utacát másodkeresztségen neki ad-ták. Fadrusz Jánost felesben becsülte meg a román uralom: Mátyás-szobrárt meg-hagyta neki, a Fadrusz-utacát elvette tőle. Jobb, mint hogyha megfordítva történt volna.

Mulatságos dolog történt annakidején a Kakas István-utacával. Zalánkeményi Ka-kas István tudvalevőleg jeles erdélyi dip-lomata volt Báthory Zsigmond erdélyi fe-jedelem és Rudolf király idejében. Elküld-ték őt követségbe Erzsébet angol király-nőhöz, sőt Perzsiába is, ahol utólrte őt a halál. A husz év előtti utcanévváltoz-tatásoknál azonban a román szakember fantáziáját a Zalkánkeményi Kakas Ist-vánból csak a kakas — a tyukudvar kirá-ly — ragadta meg, amely románul cocos-nak íródik. A Strada Cocos most vissza fog változni régi, szép művelődéstörténeti nevére.

A Király-utacából Bratianu-utca lett. Ro-mán nevet kaptak az Arany János, Kriza János, Türr István és Hegedüs Sándor-utacák. Nem kegyelmeztek meg a Szent István- és Szent László-utacának, de még a Szentlélek-utacának sem, amelyből Fil-i-pescu-utca lett. Csodálatosképp megmaradt a Dávid Ferenc-utca, Berde Mózes-utca és Sámly-utca, szintegy az Erzsébet kirá-ly-ut, Izabella-utca és Karolina-ter. Szó-val, lesz munka bőven, amíg eltűnnek az átmenetileg szerepelt táblák és visszakapja régi utcanéveit Kolozsvár városa, amely ebben a vonatkozásban is a régi Magyar-ország egyik legösszhangzatosabb városa volt.

Siklóssy László.

Uj utcanévek Nagyváradon

Nagyváradon a város katonai parancs-noka Horthy Miklós kormányzóról ne-vezte el a Rákóczi-utacát, a vasutól a kör-házig. Az Uri-utacát Hitler Adolf-utacára, a Nagypiac-teret Benito Mussolini-terre keresztelték. A Teleki-utacát Gróf Teleki Pál-utacának, az Avarescu-utacát Gömbös Gyula-utacának nevezték el, más utacákat Pap-Váry Elemér-utacára és Hlatky Endre-utacára keresztelték. A város ke-nyérellátására harminc vagon buza érke-zett. A cukor-, liszt- és a fontosabb élel-miszterkészletek összeírása folyik.

„CELLOPHAN”

ivek, zacskók.
Papírtálcák, cukorkaszacskók, cukrázati papíráruk.

Fotokartonok, fotoalbumok.

HAJDU és BOKOR
BUDAPEST, VII., SIP-UTCA 3. SZÁM.

Légoltalmi tanácsadó

iroda

Ingyen

felvilágosítás:

ANDRÁSSY-UT 21/17.

LEGUJABB

Tizenhéttagu román bizottság érkezett Budapestre

A MTI jelenti: A magyar kormány meghívására pénteken éjjelkor Pop Valér miniszter vezetésével tizenhét tagu román bizottság érkezett Budapestre, hogy tárgyalásokat folytasson a magyar bizottsággal. A két bizottságnak az a feladata, hogy megalkasson az új határnak a helyszínen való pontos kijelölésére a magyar-román határmegállapító bizottságot és hogy közvetlen tárgyalásokkal rendezze az állami fennhatóságok változásából adódó kérdéseket.

A budapesti gyors közel kétórás késéssel, néhány perccel éjjel után futott be a keleti pályaudvarra. A román küldöttség fogadására magyar részről megjelent Sebestyén Pál miniszteri tanácsos, a külügyminisztérium nemzetközi szerződések osztályának vezetője, Végh Miklós követségi tanácsos, a külügyminisztérium protokoll főnöke, Rosthy-Forgách Ferenc követségi tanácsos, Ujváry Dezső követségi titkár és Pósfay László követségi titkár.

A budapesti román követség részéről ott volt Crutescu budapesti követ, Geblescu követségi tanácsos, Davidescu ezredes, katonai attasé, Micu főkonzul, Radu Viktor sajtóattasé, Anastasiu követségi titkár, továbbá a budapesti román egyházközség esperese és a budapesti román kolónia több tagja.

Az üdvözlés és a kölcsönös bemutatkozás után a román küldöttség tagjai a margitszigeti Palatinus-szállóban lévő szállásukra hajtottak.

A román küldöttség tagjai Pop Valér miniszteren kívül Vasili Stan máramarosi görögkatolikus püspök, Craciunescu semmitleni püspök, Macavei balassfalvi vikárus és tizenhárom szakértő. A magyar-román bizottság szombat délután 11 órakor ül össze a külügyminisztérium nagy tanácstermében.

Szovjetország nem tartja magát érdektelennek a dunai kérdésben

Moszkva, szept. 13. (KH) Diplomata körökben pénteken nagy érdeklődéssel tárgyalták azt a hírt, amelyet a hivatalos TASS Ügynökség adott ki. Eszerint a szovjetkormány kijelentette, hogy mivel most már az ország határa részben a Duna, számára nem érdektelen a dunai forgalom szabályozása és ezáltal minden ezzel kapcsolatos tárgyaláson képviseltetni kívánja magát. A TASS Ügynökség jelentése szerint a szovjetkormány lépéseket tett a moszkvai német nagykövet útján, hogy szakértőit a német birodalmi kormány által egybehívott bécsi Duna-értekezletre elküldhesse. A moszkvai kormány kérését a német nagykövet továbbította Berlinbe.

Nagyarányu okirathamisítást leplezett le a rendőrség

A főkapitányság a rendőrség hivatalos közlése szerint nagyarányú okirathamisítást leplezett le.

A rendőrség ugyanis megtudta, hogy Sepa József állásnélküli gyári munkás munkakönyvek és polgári iskolai bizonyítványok megszerzésére ajánkozott. A nyomozás csakhamar kiderítette, hogy Parlágyi Gyula, volt debreceni ipartestületi nyugdíjas jegyző a Rákóczi-ut 63. sz. házban zugirodát tartott fenn és innen tömegével adott ki hamis munkakönyv-igazolványokat és mestervizsgáról szóló bizonyítványokat. Volt egy felhajtója, Lévaló Lóví Artúr vegyész-mérnök személyében, aki maga is hamisított munkakönyveket és polgári iskolai bizonyítványokat és azokat 1-300 pengőért adta el.

Parlágyi augusztusban meghalt és így csak Stepa és Lóví ellen indult eljárás. Most mindkettőjüket letartóztatták. Becslés szerint körülbelül 1500 hamis bizonyítványt állítottak ki. A rendőrség ezzel kapcsolatban felszólítja azokat, akik a Parlágyi-irodától munkakönyvet, polgári iskolai bizonyítványt vagy egyéb okmányt kaptak, szolgáltatassák be ezeket az iratokat a főkapitányságra.

NAPI HIREK

— Ünnepelesen fogadják Kozma Miklóst Ungváron. Kozma Miklós, Kárpátalja ujonnan kinevezett kormányzó biztosa, vasárnap érkezik Ungvárra, ahol ünnepélyes fogadtatásban részesítik. Az ungvári magyar- és ruténnyelvű lapok melegen üdvözik kinevezése alkalmából. Az olasz lapok is közlik Kozma Miklós kormányzó biztosi kinevezését. Az „Osservatore Romano” foglalkozik a kárpátaljai kérdéssel.

— Kinevezések. A kultuszminiszter Bartók György, Csepura Mária, Hámoszky Péter, Kánya Jenő, Lengyel Miklósné probaszovalatot teljesítő segélydíjas tanítókat állami népiskolai helyettes tanítókká nevezte ki. — A belügyminiszter Bars és Hont közigazgatásilag egyesített vármegyék törvényhatóságához dr. Hortensteini báró Weisz Jenő tb. főszolgabíró a verebélyi járás főszolgabírájává, Komárom vármegye törvényhatóságához pedig dr. Skála Ferenc vármegyei közigazgatási gyakornokot szolgabíróvá nevezte ki.

— Glattfelder püspök pásztorlevele. Glattfelder Gyula püspök papságához pásztorlevelet intézett és abban többek között a következőket mondja:

— Vasárnap Magyarország bölcs kormányzója bevonul Kolozsvárra. Elhallgat ezen a napon a zokszó és mindannyian hálatelt szívvel borulunk le a jószágos Isten oltára előtt, amiért Szent István évében a Felvidék egy részét, úgy Szent László születésének 900. évfordulóján Nagyváradot, Kolozsvárt visszajuttatta nekünk. Ezért elrendelem, hogy szeptember 15-én az összes harangok az ünnepi szentmise előtt fél órán át szólnak.

— A főváros kolozsvári küldöttsége. Megírtuk, hogy a vasárnapi ünnepélyes kolozsvári bevonuláson a főváros harminctagu küldöttséggel képviselteti magát. A küldöttséget Karafáth Jenő főpolgármester és Szendy Károly polgármester vezetik, tagjai pedig a város főtisztviselői közül: Bódy László és Morvay Endre alpolgármesterek, Szokolay Leó árvaszéki elnök, Szepesváry Pál, báró Barczay István, Dorogi Farkas Ákos, Battlay Imre, Rosta János, Beliczay Imre, vitéz Becske Kálmán, Huszty Károly és Szébeny József tanácsnokok, a törvényhatósági bizottság tagjai közül pedig Csilléry András, Gidró László, Hüttl Károly, vitéz Nemes Juhász Jenő, Kertész Elemér, Kövesligethy Miklós, Kronberg József, Nyáry Miklós, Payr Hugó és dr. Szabó Géza, továbbá Szentmiklóssy József főjegyző, a főpolgármesteri hivatal vezetője és Irányosy Knoblauch Géza tanácsjegyző. A küldöttséget elkíséri a főpolgármester és a polgármester felesége is.

— Óbudán érdekes longobárd leletekre bukkantak. A Pacsirtamező-utcában, az ujonnan épülő Árpád-reálgimnázium előtti Királydomb alatt — amint ismeretes — a főváros ásatai közben megtalálták az aquincumi második amphitéátrumot, amelynek feltárási munkálataihoz azonnal hozzáfogtak. A munkálatok már befejezésükhöz közelednek és csütörtökön, ásatai közben, rendkívül érdekes és értékes leletekre bukkantak és pedig a longobárdok idejéből, tehát a rómaiakat jóval megelőző időkben. A lelet két darab ezüst csészéből, hat ezüst gombból és két darab díszes ezüstdísz és aranyozott rézből készült „fibulá”-ból áll. A fibulát a rómaiak a ruhájukat összetartó csat-képen használták. Ezek a drágaságok minden valószínűség szerint valamely longobárd előkelőség elásott kincseinek maradványai. Valószínűnek tartják, hogy a lelet helyének közelében már több ilyen értékes arany- és ezüstdíszes tárgyat találtak az elmúlt évszázadok folyamán. Ez a lelet azért tarthat különös érdeklődésre számot, mert Budapest területén kincseletrre még sohasem akadtak.

Hűvös marad az idő

A sarkvidéki eredetű, dében a legerősebb felmelegedés 17 (a jutása az évszakhoz képest normális 22) fok volt. (Előző nap 11 és 16 fok.) A Meteorológiai Intézet jelenti: Budapest pénteken este 9 órakor a hőmérséklet 13 fok. A szél a táj közepére átszámított légnyomás 763 milliméter, mérsékelt szélű, déli irányú.

Várható időjárás a következő 24 órára: Nyugati, északnyugati szél. Több helyen, főként az ország északi felén eső. A hőmérséklet alig változik.

A nap kel 5.19-kor; nyugszik 17.59; a hold kel 17.19-kor; nyugszik 4.05-kor.

Vízállás. * Duna: Esztergomig árad, lejjebb árad. Dunaremeténél legerősebb felmelegedés 18 fok. Balatonkényesen 13 fok. Balatonkényesen és Kaposvár vidékén. Egyéb vidékeken csak 16-17 fokot, sőt Sopron környékén csak 14 fokot, a hegyeken pedig alig 10 fokot mértek. Eső csak kisebb szitálás alakjában fordult elő. Sajnos, a további kilátások sem biztatók. Meglehetősen felhős marad az égbolt és újabb esőket kapunk. Az éjszakai lehűlés gyengül ugyan, de a nappali felmelegedés nem erősödik. Eső várható továbbra is hűvös, de mégis melegebb időjárás marad az időjárásunk. A vasárnapi időjárás még bizonytalan. Budapest szeptember 13-án reggel a leg- alacsonyabb hőmérséklet 7 (a normális 12) fok.

Vásároljon Keresztény Árúházaiban

KERESZTÉNY TÖKE
KERESZTÉNY SZELLEME
KERESZTÉNY SZEMÉLYZET

ÁRÚHÁZ A HANGYA KÖTELEKÉBEN
RÁKÓCZI ÚT 36.
FIÓKÜZLET IX. BÓRÁROS TÉR 1.

Szeptemberi rigmus

Pár napja: csupa ragyogás volt,
Jól bánt velem, sőt: remekül,
És most, ugyszólván percről-percre,
Észrevehetőn hidegült.

Nyoma sincs most a mosolyának,
Sőt, üzent is egy levelet.
E vers témája — az időjárás,
És nem egy muló szerelem...!

(*)

— Ideiglenes hatállyal rendelték ki rendőrtiszteket a most visszakerült erdélyi városokba. Több budapesti napilap hírül adta, hogy a most visszacsatolásra került erdélyi városokban a rendőrkapitányságok megszervezése megtörtént és ezzel kapcsolatban az egyes városok vezető rendőrtisztjeit kinevezték. E téves értesülésen alapuló közleménnyel szemben a valóság az, hogy a visszacsatolás után a m. kir. honvédség közigazgatása alá került városokban a katonai közigazgatás tartamára ideiglenes hatállyal rendőrtiszteket is kinevezték.

— Az Országzászlókat felvonják az árbo csucsáig. Az erdélyi részek visszatérése alkalmából vasárnap délelőtt mindenütt az országban felvonják egy hétre az Országzászlókat az árbo csucsáig. Erről az intézkedésről az Ereklés Országzászló Nagybizottság elnöksége országos körlevelet bocsátott ki, de ezután is felhívja a helyi, városi és községi vezetőségeket, amennyiben a leiratok nem jutnának időben kezükbe, úgy az intézkedéseket mindenütt tegyék meg és vasárnap délelőtt a lobogókat vonják fel. Szeptember 22-én, a következő vasárnapon, a lobogókat ismét félárbo csucsáig eresztik.

— Könyv a magyar vasutakról. Az erdélyi részek visszatérése közlekedésügyünket új feladatokat elé állítja. Ennek első feltétele a meglévő helyzet felől való tájékozottság. Ezt a célt szolgálja a Statisztikai Hivatal „Magyarország vasutainak állapota az 1938. évben” című most megjelent kiadványa. A kötetet dr. báró Petricevich-Horváth Miklós szerkesztette, Dobrovits Sándor, a hivatal elnöke irt hozzá előszót. Ára 5 pengő.

— Hibalgazítás. Józán Miklós püspök „Örök széke” c. versébe, amelyet szeptember 8-iki számunkban közöltünk, értelmezavaró sajtóhiba csuszott. A vers ötödik strofájának ez a sora: „Isten kezében a nyüzsgő víztováta” helyesen így hangzik: „Isten kezében a nyüzsgő osztováta”. (Osztováta annyit, mint szövöszék).

— Kis Német Nyelvtan. Irta dr. Loisch János. Ára 30 fillér. Kapható fővárosi és vidéki könyvesboltokban és az IBUSZ vasúti pavilonjaiban. Rendszeres, tömör összefoglalásban a gyakorlatilag fontos egész nyelvtani anyag.

— Pataky Tibor. Közöltük, hogy a kormányzó magas kitüntetésben részesítette azokat a kiváló diplomákat, akik a nemzet elismerését érdemelték meg az ország újabb részének felszabadulását megelőző küzdelmes diplomáciai munkájukért. A kitüntetett férfiak között van a magyar tisztviselői kar egyik büszkesége, Pataky Tibor, miniszterelnökségi államtitkár, a kisebbségi ügyek intézője és Európa-szerte elismert tekintélye. Ez a nagyszerű ember az életét adta bele abba a munkába, amely csak egyetlen célt ismert, azt, hogy a megcsontított ország a igazságához jusson. Huszonkét év óta éjt nappallá téve fáradozik, harcol azért, hogy ez az idő minél előbb elérkezzék. A nemzet számára mindig rendkívüli megnyugvást jelentett, hogy abban a csendes hivatali szobában, ahol életbevágóan fontos és nehéz problémákat intéznek, olyan férfi irányítja a munkát, akinél kiválóbbat erre a kivételes jelentőségű posztra aligha lehet állítani. Pataky Tibor a nyilvánosságtól távol, csendben végzi munkáját. De a közvélemény az államtitkári szoba zajtalansága mellett is jól ismeri ennek a munkának nagy értékét, teljesen tájékozott azokról a hatalmas erőfeszítésekről, amelyekkel a kivételes képességű kisebbségügyi államtitkár egy súlyos és bonyolult problémának szentelve életét, fölösleges tárgysmertetéssel segíti előbbre vinni egy nemzet igazságos ügyét. A miniszterelnöknek egyik első munkatársa, fontos utjainak nélkülözhetetlen kísérője. A kormányzó olyan férfit jutalmazott meg elismerésével, akinek további munkásságát is töretlen bizalommal várja a nemzet minden fia.

— A szabadságtéri új református templomot vasárnap délelőtt szenteli fel Szabó Imre esperes. Az új templomot Dabasi Halász Géza és Győry Sándor műépítésszek tervezték. Az épület belső berendezését Bodon Károly iparművész tanár elgondolása szerint készítették és a díszesek egy darab Erdélyt varázsolnak a nagyváros életébe. A hatemeletes épületnek hatalmas kultúrterme is van, a földszinten pedig kisebb imaterem.

— Új helyiségbe költözött a vidéki főkapitányság. A tizenkilenc új erdélyi kapitányság megszervezésével kapcsolatban az államrendőrség vidéki főkapitánysága a Nádor-utca 9. sz. alól a Bajza-utca 52. sz. alá költözött. A vidéki főkapitányság új telefonszáma: 117-470.

— Az „A” jelzésű autók utiránya. A Beszkárt értesíti az utazóközönséget, hogy szept. 14-től, szombattól kezdődően a Lóversenyterre közlekedő „A” jelzésű autók — a 7-es viszonylat szünetelése miatt — az Apponyi-térről indulnak.

Az ország legmodernebb, legszebb bemutató termei:

Nagy Kovácsy Üzlet

RÁDIO OSZTÁLY
a budai fióközletben.

Részlet és csere. — Díjtan bemutatás.
NAGYKOVÁCSY GARANCIA.
Kérjen árjegyzékelt!

Baróti és zágoni idb. Beczássy Lajos

magántisztviselő, a volt 17-es cs. és kir. tábori tüzérezred hadnagya, több vitézségi érem tulajdonosa, emléklapos hadnagy

1940. évi szeptember hó 12-én d. u. 3/4 órakor életének 48-ik évében hosszú, kitűnő szenvedés után meghalt. Temetése folyó hó 15-én d. u. 3/4 órakor lesz a X. kerületi új köztemető halottasházából a római kat. anyaszentegyház szertartása szerint.

Az engesztelő szentmisealdózás lelkének üdvéért f. hó 18-án d. e. 11 órakor lesz a ferencrendi atyák Belvárosi templomában.

— Valamennyi községi iskola bekapcsolódik a filmoktatásba. A modern tanítás egyik legfontosabb eszköze ma már a film. Eppen ezért a főváros egymásután szereli fel iskoláit filmvetítőgépekkel. A fővárosi filmoktatás fejlesztésével párhuzamosan sok új oktatási filmet készített. Így többi között a tanulók filmeken bemutatják a légóltalmi védekezést, a vasgyártást, a só felhasználását, a fővárosi települést és kialakulását, a közbiztonságot és a fűtést, a tengerek életét, a gleccserek világát, a börtönyt, a tűzvést, a víz körforgását a természetben és más tanulságos dolgok.

— A Magyar Aéro Szövetség közli, hogy a XVIII. Országos Repülőmodell-Verseny elhalasztott két versenynapját szept. 22-én és 29-én tartja meg a nagyrakosi gyakorlóterén; 22-én a gumimotoros, 29-én a vitorlázó repülőmodellek magas starttal indított versenyét bonyolítják le. Gyülekezés reggel nyolc órakor a verseny színhelyén. A régebben beúszott nevezések érvényben maradnak. A Szövetség szeptember 16-án déli 12 óráig új nevezéseket még elfogad.

— A magyar királyi honvéd Ludovika akadémia parancsnoksága felkéri az 1940. évben felavatásukat jubiláló évfolyamokat (1895., 1910., 1915., 1920., 1925., 1930.), hogy a Ludovika akadémián folyó évben rendezendő ünnepélyes évfolyamtalálkozót lehetőleg október 27-ére tűzzék ki. Egyben felkéri az évfolyamok ünnepségeinek rendezőit arra, hogy a Ludovika akadémia parancsnokságánál a részletek megbeszélésére október 3-án 10 órakor szíveskedjenek megjelenni.

— Hatévi fegyházra ítélték egy rablótámadót. Szénási Ferenc dédanyjai cipészsegéd tavaly március 10-én este lakásán inegátmadta a korosabb, betegeskedő, jótékonyágáról ismert Kádár Rozát és pénzt követelt tőle. Töglával fejbesújtotta, majd tüzipisztollyal vasal ütlegelte, utóbb pedig fogjagatót a két-segbesve kegyelemért kiáltozó nőt. Kivülről zaj hallatszott, erre a támadó futásnak eredt, majd — a csendőrségre ment és följelentette magát. A szolnoki törvényszék Szénási Ferencet rablás bűntettének kísérletéért 4 évi fegyházra ítélté, a budapesti tábla pedig hatévi fegyházra emelte fel bűntetését. Most a Kuria jogerőre emelte a táblai ítéletet.

— Házasság. Vitéz dr. Debrődy Arzén és neje földéai Náray Piroksa leányát, Klárárt folyó hó 14-én (szombaton) d. u. fél 6 órakor vezeti oltárhoz a belvárosi főplébániatemplomban. Lontól Rajner Kálmán és neje Walter Eleonora fia, Tibor.

— Endre Lajos rt. igazgató és debreceni Bárány Margit leányát, Gabriellát csütörtökön vezette oltárhoz a belvárosi plébániatemplomban. Ikvay Mihály hmtk. alezredes. Az esketési szertartást dr. Haász István tábori püspök végezte. Tanuk voltak: a menasz-szony részéről Rátvay Imre tábornok, a völegény részéről Györfy-Benyey Sándor gyalogági tábornok.

— Vándori Margit és Oliai László ma este egyenleg 8 órakor tartják esküvőjüket a Szent Domokos-rendi plébániatemplomban.

— Dr. Hausz Ede ny. törzssorvos és felesége leányát, Ancit eljegyezte Alibrandó Calvi gyáros (Foligno-Italia); Alicét eljegyezte nemess Kovács Iván okl. közgazda, földbirtokos (Nyitraivánka).

— Margitszigeti Palatinus Strandfürdőn utóidény-árak!

Egyesületek és előadások

A tudományos társaságok az erdélyi könyvtárakért. A Tudományos Társulatok és Intézmények Országos Szövetsége Gajgáz László rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter elnöklésével a Nemzeti Múzeum tanács-termében közgyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy a magyar tudományos társaságok és intézmények könyvtárgyát felajánlják a visszaserzett erdélyi területek könyvtárainak.

A Társadalmi Egyesületek Szövetsége küldöttséggel kereste fel Dimitar Toseffet Bulgária budapesti követét, hogy kifejezze előtte a magyar társadalom örömet felelt, hogy Bulgária is visszakapja a világháború után elvett területeit. A TESZ nevében üdözczi Zadravetz István tábori püspök, országos elnöki üdvözlötte a követet, aki meleg szavakkal köszöntö meg a TESZ szerencsekívánatait.

FERENC JÓZSEF KESERÜVIZ

SZÍNHÁZAK	NEMZETI (1/24, 1/28)	VIG (1/24, 8)	KAMARA (8)	MAGYAR (1/24, 8)	FÖV. OPERETT (1/24, 8)	PESTI (5, 9)	ERZSÉBETV. (5, 8)	KAMARA VAR (1/26, 1/29)	KOMÉDIA (1/25, 1/29)
Szombat	Tell Vilmos B. 2.	XIV. René Sz. e. bér.	Ki a harmadik?	Az ördög nem	Bécsi gyors	30 éves magy. kab.	Sárgarigófészek	Borura derű	Uj műsor
Vas.	d. u.: Rabagas	XIV. René	—	Tokaji aszu	Bécsi gyors	30 éves magy. kab.	Sárgarigófészek	Borura derű	Uj műsor
este:	Tell Vilmos I. 2.	XIV. René V.	Ki a harmadik?	Az ördög nem A.	Bécsi gyors	30 éves magy. kab.	Sárgarigófészek	Borura derű	Uj műsor

ROYAL VARIÉTÉ (4, 8): Uj műsor. — FŐVÁROSI CIRKUSZ (4, 8). Naponta kétszer: Togare. — A 3 Turul. — Pickard déltengeri revüzenekara.

SZÍNHÁZAK MÜSORA

Nemzeti. Tell Vilmos. Schiller 3 f. szin. (Léhotay, Kovács, Gál) (Bem. b. 2.) (1/28). — Vig. XIV. René. Harsányi Zs. Zagon I. Elsemann 3 f. zen. vig. (Tolnay K., Ajtay) (8). — Kamara. Ki a harmadik? Begovic 3 f. szin. (Tókes A., Kiss) (8). — Magyar. Az ördög nem alszik. Vasary G., Fényes Sz. 3 f. zen. vig. (Muráti L., Törzs, Hajmássy) (8). — Fővárosi. Bécsi. Választón. — Bevonulási Erdélybe (1/26, 1/28, 1/29; v. u. 1/24-kor is). — DECSI (T. 125-952). Fluk az intézetben (6, 8, 10; sz. v. u. 1/24-kor is). — FORUM (T. 189-543). Nápoly a csókok tüzeben (1/26, 1/28, 1/29; sz. v. u. 1/24-kor is). — HIRADÓ (T. 222-499). Magyar, Luce, Uta. Rajzos híradók. — A bécsi döntés. — Részletes riportok Erdélyből.

CASINO. Eskü-ut 1. (T. 383-102). 2-ik hétre prol. Csak egyszer élünk. (1/26, 1/28, 1/29; sz. v. u. 1/24-kor is). — CITY (T. 111-140). Déi csillaga. — Részletek az erdélyi bevonulásról (1/26, 1/28, 1/29; sz. v. u. 1/24-kor is). — VASZÁR. — Bevonulási Erdélybe (1/26, 1/28, 1/29; sz. v. u. 1/24-kor is). — DECSI (T. 125-952). Fluk az intézetben (6, 8, 10; sz. v. u. 1/24-kor is). — FORUM (T. 189-543). Nápoly a csókok tüzeben (1/26, 1/28, 1/29; sz. v. u. 1/24-kor is). — HIRADÓ (T. 222-499). Magyar, Luce, Uta. Rajzos híradók. — A bécsi döntés. — Részletes riportok Erdélyből.

D. e. 9-től éjfélig folyt. — KAMARA (T. 144-027). Napoleon házassága. — Bevonulási Erdélybe (1, 2, 4, 6, 8, 10. Első három méreket). — PALACE (T. 221-222). 2-ik hétre prol. Bulldog Drummond titkos szolgálatban. — Weekend (1, 2, 4, 6, 8, 10). Az első három méreket. — RÁDIUS (T. 122-098). Csak egyszer élünk (1/26, 1/28, 1/29; sz. v. u. 1/24-kor is). — ROYAL APOLLO (T. 222-002). 2-ik hétre prol. Erzsébet királyné. — A történelmi Erdély (1/26, 1/28, 1/29; sz. v. u. 1/24-kor is). — SCALA (T. 114-411). Csintalan férjek (1/26, 1/28, 1/29; sz. v. u. 1/24-kor is). — 3-kor is.

OLCSÓ JEGYAKCIÓNK

Ma három előadás szórakoztatja közönségünket. A jövő hét műsorából kiemelkedik a Nemzeti Színházban a „Döbrönte kurtje” c. szinmű, amelynek jegyeit 30% kedvezménnyel árusítják pénztáraink. Jövőheti előadások. Nemzeti. Csütörtök: Döbrönte kurtje. — Kamara. Hétfő: Ki a harmadik? — Kedd: Minden jó, ha jó a vége. Jegyárak: Vilmos császár-ut 78. (Tel. 1-122-95-94-93). — Erzsébet-körút 1. (Tel. 1-352-96). — Apponyi-ter 5. (Tel. 1-833-99). — Krisztina-körút 133. (Tel. 1-508-24). — Horthy Miklós-ut 29. (Tel. 2-695-95). — Margit-körút 8. (Tel. 1-520-25).

— Fegyházra ítélték egy halálosvégi merénylet elkövetőit. A pestvidéki törvényszék vitéz dr. Somody János-tanácsa pénteken zárt tárgyaláson tárgyalta G. Szabó Ferenc napzsám és Ligeti Ferenc lakatossegéd bűnügyét, akik az ügyesség vádjára szerint a kispesti Ady Endre-utca egyik üres telken olyan súlyosan bántalmazták Baráth Mihályt Broskó Ilonát, hogy sérüléseibe néhány óra múlva belehalt. A törvényszék G. Szabó Ferencet 12 évi, Ligeti Ferencet pedig 6 évi fegyházra ítélte. Az ítélet nem jogerős.

— Szegények okirati illetékmentessége. A szegényeket megillető okirati illetékmentességről rendelt jelent meg, amely kimondja, hogy szegénynek azt kell tekinteni, aki hatósági bizonyítvánnyal igazolja, hogy nincs több jövedelme, mint a lakóhelyén szokásos napzám. A rendelet felsorolja, hogy a szegények részére felsorolt bizonyítványok közül melyek illetékmentesek.

— Rendőri hírek. Egy ismeretlen kerékpáros a Flumei-ut 4. sz. ház előtt elütötte Gergely Ágoston postafőfelügyelőt. A mentők a Vörös Kereszt-kórházba vitték. Állapota súlyos. — Egy bérgepkocsit a Nagyatádi- és a Dob-utca kereszteződésénél elütötte a kerékpáron arra haladó Angyal Ferenc hentesanoncot, aki bordatörést szenvedett.

— Az Óbuda-Hungária-utí átkelési hajú-járatok korlátozása. A Meffer közli, hogy a Hungária-ut és Óbuda közötti átkelési járatokban közlekedő csavargózók szept. 16-tól kezdve a Margitszigetet nem érinti. E járatokban a csavargózók ugyancsak fenti naptól kezdve csak 20 óráig közlekedik.

— Másfélévi börtön rablótámadásért. Az ügyesség vádat emelt Jambor János szabósegéd ellen, mert a vád szerint januárban ismeretlen társával együtt Riedel József ácsmestert földretertek és elvették tőle 85 pengőt tartalmazó pénztárcáját, gyűrűjét és több más értéktárgyat. A bűntettörvényszék Riedl-tanácsa előtt pénteken a vádlott tagadta bűnösségét és azt állította, hogy nem is ismeri az ácsmestert. A törvényszék a bizonyítási eljárás alapján egy évi és hathónapi börtönrre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

— Meghalt egy életunt orvos. Megirtuk, hogy dr. Fehér János 38 éves orvos megmérgezte magát a Ferenc József-terén és a mentők a Rókus-kórházba vitték. Itt megállapították, hogy rendkívül nagy mennyiségű lúminált vett be. A mérge annyira felszívódott a szervezetébe, hogy pénteken meghalt. Búcsúlevelet nem hagyott hátra.

— Őszi lakberendezési vásár kedvezményes jegyei 70 fillérért kaphatók fő- és fiókkiadóhivatalainkban.

— Halálozás. Klimkó Emilia, Magyarország első képzett női sőtömestere f. hó 12-én, életének 65-ik évében elhunyt. Temetése 14-én d. u. fél 5-kor lesz a farkasréti temető halottasházából.

Gencsy Arnold ny. csendőralezredes, több hadikötővel tulajdonosa, 70 éves korában Budapestben meghalt. Csütörtökön temették el a farkasréti temetőben.

Berthelmann Ilona, a Kasd. ny. tisztviselő-nője Budapestben meghalt. Pénteken temették el a farkasréti temetőben.

Idősb Gad Zsigmond nyug. igazgató-tanító Hajduszóvaton meghalt. Benedek Imréné szül. Csabády Mária elhunyt. Temetése szombaton délelőtt fél 12-kor lesz a rákoskeresztúri temető halottasházából.

— Az osztályosjáték ötödik osztályának tízenegyedik napi húzása, pénteken a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 20.000 pengőt nyertek 46750 48586

5000 pengőt nyertek 5544 79528
4000 pengőt nyert 52238
3000 pengőt nyert 15038
2000 pengőt nyertek 35379 56105
1000 pengőt nyertek 7829 23753 72792 73095 79284
800 pengőt nyertek 10308 20457 25286 29029 41006 51234 72459 78773 81382
600 pengőt nyertek 15251 19854 39517 41425 49669 50391 51482 53506 67399 69579 79132
500 pengőt nyertek 16848 21149 23815 32793 36307 47475 50266 52265 53298 64795 85285
300 pengőt nyertek 2434 11757 13431 21394 23478 24447 25114 29052 29718 30394 31210 32747 34533 34651 36535 36717 38437 39908 40229 42955 44152 46339 48895 49223 51775 52405 52951 55324 55572 58269 61346 65260 65538 66840 69839 72519 75071 75418 75914 77743 80452 81199
Az esetleges számhibákért nem vállalunk felelősséget.

MA AZ UJ MÜSOR PREMIERJE A KOMÉDIÁBAN

Vasárnap este a tűzijáték miatt kivételesen 10-kor kezdődik.

SZÍNHÁZ ÉS ZENE

Mit ígér a hangversenyévad?

Budapest zenei évadja az idén is eléggé gazdagnak és változatosnak ígérkezik. Egyik hangversenyvállalatunk közléséből az derül ki, hogy a külföldi híres előadóművészek közül számosan koncertezni fognak a természetesen megtartják hangversenyeiket a jeles hazaiak is. Vagy husz elsődrendű zongoraművész közt ott találjuk Sauer, Gieseking, Fischer Edwin, Dohnányi, Ungár, Fischer Annie, Károlyi, Faragó, Néway Ilonka, Engel, Heimlich, Blaha Márta, Magaloff neveit. Aki a hegedű kedvelő, az Francescatti, Bustabo, Végh, Zathureczky s még vagy féltucat művész közt válogathat. A gordonkát egyelőre csak Cassado és Danyi Ferdinánd képviseli, az orgonát Árokháty és Akom. Az énekesek élén Basildes Mária vezet szokatlan három dalestijével, azután hallani fogjuk Anday Piroskát, Eyssen Irént, Rózsa Verát, Báthy Annát, Röslert, Laurisint és Hermann Juch-ot. A külföldi karmesterek közül eddig biztosítva van Mengelberg és Weingartner többszöri szereplése. Az Ének- és Zenekaregységet három-három oratórium-estre készül. Természetesen mindehhez még a filharmonia és a népművelés nagy hangversenyei járulnak.

Rövid hírek

Az Andrassy Színházban már folynak a próbák Vasary János és Losonczy Dezső „Rád bízom a feleségem” című ujonnan át-dolgozott vígjátékából. A bemutató a jövő héten tartják meg.

A Komédia Orfeum a szombaton szinre kerülő új revüjének második esti előadását a Kolozsvár visszatérése alkalmából vasárnap rendezendő tűzijátékra való tekintettel, mely a főváros programja szerint fél 9-től 9-ig fog tartani, negyedik órai kezdettel tartja meg.

A Pódium jövő havi műsorában a Vig-színház több tagja: Ladomerszky Margit, Bi-hary József, Greguss Zoltán és vitéz Benkő Gyula vendégszerepel.

Horstics ismert zeneszerzőt, a belgrádi operára volt igazgatóját, a belgrádi filharmonikus társaság karnagyát a belgrádi rádió zenei osztályának igazgatójává nevezték ki.

A Park-szatóriumban súlyos betegen fekszik D'Arrigó Kornél, a jónévi színész. Állapota iránt a nap folyamán sokan érdeklődtek.

A közeljövőben kezdődő új operai évadra még ma, szombaton, szept. 14-én délelőtt 10-1 és délután 5-7 órakor válthatók bérletek a földszinti alsó ruhatár helyiségében. (Hajós-utcai pénztári bejárat.) A bérleti árak a napilagnál mintegy 40 százalékkal alacsonyabbak. Előjegyzett helyek tovább fenn nem tarthatók.

Apróságok

MI A HAZÁRDJÁTEK?

Gózon Gyulának mostanában nagy kártyacsaták folynak esténként: filléres alapos ugyan, de a legnagyobb harci hevével. Egyik este a társaság csodálkozva és megdöbbenve vette észre, hogy a párti egyik résztvevője: egy igen jó családból való fiatalember — nem egészen uri módon játszik... Gózon végül a félrehívta az ifjút és barátságosan kérdőre vonta:

— Megbolondultál? Miért csalsz a kártyában?

— Mire a fiatalember korrektül megmagyarázta:

— Kérlek alásan, megesküdtem a papámnak, hogy többé nem játszom hazárdot...

A FELVÉTEL

A nemrég feltűnt kitűnő szinpadíró, mi tagadás, nem nagyon szeret dolgozni. Szívesen elüldögél napokon át a kávéházban s csak akkor lát munkához, mikor már a körmére égett a dolog. Lustasága már-már legenda-szerűvé vált; ő maga sem tagadja, sőt még gunyolódik is rajta. A napokban felkereste az írókat az egyik képesújság fotográfusa és engedélyt kért, hogy lapja számára lefényképezhesse.

— Milén beállításban akar lefotografálni?

— kérdezte az író.

— Munka közben.

— Munka közben? Akkor csak pillanatfelvételt csinálhat...

LESZERELTI ÖNT IS — MERT

nem hisz a szemének.

hiszen ilyen cirkusz még nem volt!

TOGARE VISSZAJÖTT!

Azonkívül a szeptemberi világatrakciók

3 TURUL * PICKARD

a levegő királyai déltengeri revüzenekari!

Porró siker! Jól temperált nézőtér!

FÉNYES CIRKUSZ

Előadások mindennap délután 4 és este 8 órákor. Jegyrendelés 22-14-44 és 420-364.

* A kolozsvári színház igazgatói állása még betöltetlen. A MTI ezt a jelentést adta ki: Egyes napilapok azt a hírt közzétették, hogy a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatójának kinevezése megtörtént sőt már az új igazgató nevét is tudni vélték. Illetékes helyen felhatalmazták a Magyar Távirati Irodát annak közlésére, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak, mivel a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatói állásának betöltésére vonatkozólag mind-ideig döntés még nem történt.

MOZI

Hivatalos beszámoló a magyar filmgyártás velencei sikeréről

Vasárnap este zárult be a nemzetközi filmbemutató Velencében. A filmbemutató Magyarországi részvételét három kulturfilm és két játékfilm jelentős sikert aratott a velencei filmversenyen, mint az a filmbemutató magyar kiküldöttjének, Balogh Lászlónak alábbi összefoglalásából kitűnik:

— A velencei filmversenyen — mondotta Balogh László — huszonegy játékfilmet és körülbelül negyven riport- és kulturfilm láthatunk egy hét alatt. Olaszország 6, Németország 8, Magyarország és Svédország 2-2, Románia és a Cseh-Morva protektorátus pedig 1-1 filmmel vett részt a filmbemutatóon.

— A magyar filmeknek azt lehet mondani, meglepetésszerűen sikerük volt. Azért kell meglepetésszerűnek mondani ezt, mert míg valamennyi külföldi film olasz felirattal kísérte végig a film párbeszédjét, addig a magyar filmeknél csak a filmek előtt vetítettünk néhány soros összefoglaló olasz nyelvű bevezetőt, úgyhogy a magyar filmek pusztán vizuális cselekményükre, művészi külsőségeikre és zenei aláfestésükre voltak utalva a siker elérésében. Ennek ellenére mind a három magyar kulturfilm és mind a két játékfilm kiemelkedően közönségsikerre talált és az egész olasz sajtó nagy elismeréssel emlékezett meg róluk.

— A kulturfilmek közül a „Porcellán” arisztokrácia vonalvezetését, az „Aknaszlati” a szobrászatról és a „Kárpátiak” a fakitermelésről készített kulturfilmjeink sajátos magyar levegője nagyon megfogta a nézőket, csaknem minden újság megemlítette, hogy ezek „a csehszlovák mozaik szétesése után” kerültek vissza az anyországhoz.

— A játékfilmek közül a „Gül Baba” a sajtóbemutató és a nyilvános bemutató nagy tapsot kapott. A sikert a sajtóbeszámolók is igazolják.

A „Dankó Pistá”-nak talán még nagyobb sikere volt. A szombat délutáni előadáson zsúfolt ház nézte végig, élén Országgal, a filmügyek teljességével, Volpi gróffal, a Biennale elnökével és Melzerrel, a német filmkamara ügyvezető elnökével, akik melegen gratuláltak a film sikeréhez.

Szept. 17 és 19-én

délután 1/3 órákor

ügetőversenyek

SPORT

A vasárnapi csapatösszeállítások érdekességei

A labdarugó bajnokság soron levő negyedik fordulójában egész sor változás van a csapatösszeállításokban. A Ferencváros, amely az esti torna győztesével, a Törökvel találkozik, Kisst szerepelteti jobbszélén, mert dr. Kalocsai sérülése nem javult. A csapatösszeállítás különben: Csikós, dr. Szojka, Pósa—Sárosi III., Polgár, Lázár—Kiss, dr. Sárosi, Finta, Kiszely, Gyetvai. Az Újpest a Gamma elleni mérkőzésen reaktíválva Szűcs központi fedezetét, a csatársor gólképességének feljavulását várja Vincze—Zsengellér—Berzitol. A nagycsapatok ellenfelei közül a Gamma sokat vár az újpesti mérkőzéstől, amelyen a támadósor próbáját adhatja képességeinek. A Törökvel újra szerepel Palatinus és Pusztai.

A vasárnapi Ferencváros—Törökves nemzeti bajnoki labdarugómérkőzés, amely az FTC-pályán délután félnyolc órakor kezdődik, jegyek elővételben kaphatók a Pesti Hírlap reklámhivatalában.

Vezetőképző tanfolyamot indít októberben a turistaszövetség. Az új tanfolyamon már ismertetik Erdély hazatért részének turisztikai szépségeit. Jelentkezés a turistaszövetség titkárságában, Alkotmány-utca 3. sz. alatt.

A Millenáris vasárnapi délutáni versenyen a motorvezetéses küzdelmeken kívül elől a kétélű és az útdőzsőcsapatbajnokság. A verseny d. u. 3-kor kezdődik.

A banksportlaga atlétikai bajnokságait vasárnapi rendezi a margitszigeti MAC-pályán. A négyszer négyszáz méteres stafétafutásban Helsinkiben a német Ahrends—Wieland—Linhoff—Harbig együttes által elért 3 p 12.3 mp-es idő új német csúcsteljesítményt jelent.

A szombati Beszki atlétikai verseny d. u. 3-kor kezdődik a Beszki sporttelepen. A verseny érdekessége, hogy egész sor válogató küzdelem szerepel a műsoron.

Az olasz tennisz bajnokság milánói mérkőzése során Gábori Taroni ellen 6:2, 6:1 és Asbóth Martinelli ellen 6:1, 3:6, 6:3 arányban győzött. A nevesebb olasz versenyzők közül Romanoni és Cuccelli kiesett, előbbi Brusati, utóbbit Scotti győzte le. Szilvassy Edit legyőzte talált Gaviraghban, az eredmény 6:0, 4:6, 6:4 volt.

Erdekes célig labdarugó mérkőzés lesz szombaton a Gyömrői-ut MTK-pályán. A 26 pontos Salgó és a 25 pontos Fiat, a két vezető csapat küzd az első helyért.

Kötelező agkori biztosítást vezetett be az olasz labdarugószövetség a játékosok részére és egyezményesen elrendelte, hogy minden játékos számára polgári foglalkozást is kell találni. A szövetség egyúttal megállapította a játékosfizetést, a játékos felvétel és a váltásdíj határait.

LÓVERSENY

A szombati galoppversenyek

A Mező-díj igen érdekesnek ígérkezik. Kilencszáz méteres távon nagyon gyors három éves és idősebb lovak mérkőznek a nyolcezer pengős díjért. A Blaskovich-istállóból valószínűleg két telivért nyergelnek fel: Barsont és Kontrást. Már kettőjük párharc is nem mindennapi csemege a zöld győpőn, ez alkalommal azonban a szürke Fecsegő, a nagyon gyors Bariton, Aldershot, Bajnok és Signum laudis is a küzdők között lesz. A jó startszám és a jó start dőnheti el a verseny sorsát. A Blaskovich-istálló lovai és Bariton érhetik el leg hamarabb a célvonalat, de Signum laudis győzelme sem okozhatna meglepetést. Szombaton egyébként érdekes „idegen” is láthatunk a nyergben: Gill Edward, a többszörös lengyel bajnok-versenylovas, mint hírlak már megérkezett Alagra és szombaton lovagolni is fog. Gill az Issekutz-istálló szerződtette. Szombati tippeink: I. Gretchen—Gavotte, II. Nordwind—(Ipolyás), Muci, III. Fi-Fi—Baltic Baron, IV. Blaskovich-istálló—Bariton, V. Parabola—(Basra), Brigi, VI. Hársfa—Szamado, VII. Zimankó—(Foltos)—Művész, VIII. Moka—Lökötő II.

Magyar Lovaregylet

ma és holnap d. u. 1/3 órákor

versenyt tart.

KÖZGAZDASÁG

A fakitermelés fokozása

A kormány elrendelte, hogy az erdőgazdaságok engedélyt adhatnak az erdőtulajdonosnak, vagy annak, akit a fahasználat joga megillet, hogy az 1940-41. évi fatermelési idényben az esedékes évi vágás kétszeresét termelje ki. Az engedélyes köteles az újraerdősítést megfelelően gondoskodni. Erre az évre hatálytalan minden olyan kikötés, amely szerint vadászterületen a szarvasbőgés ideje alatt a fakitermelést és fuvarozását szüneteltetni kell.

Rohamosan emelkedik a főváros áramszükséglete. A fővárosi elektromos áramfogyasztása évről-évre rohamosan emelkedik, ezért a főváros az Elektromos Művek termelését állandóan fokozza. A most kiadott jelentés szerint 1940 januárjától augusztus végéig az elektromos üzem által a hálózatra adott árammennyiség közel 253 millió kilowatt volt. Az emelkedés a múlt évi adatokkal szemben több mint 30 millió kilowatt. Az Elektromos Művek kimutatása szerint a most rendelkezésre álló elektromos erőforrások előreláthatóan csak 1943-ig lesznek a szükségletek ellátására elegendők, éppen ezért a polgármester utasítására a vezetés az elmúlt hónapok alatt minden intézkedést megtett Budapest zavartalan áramszükségletének biztosítása érdekében.

A sertéskivitel új rendje. A Külkereskedelmi Hivatal közli, hogy az elősértés kiviteli feltételei megváltoztak. Az érdekeltek felvilágosításért forduljanak sürgősen a Külkereskedelmi Hivatal állat- és állati termékek kiviteli szakosztályához (Széchenyi-rakpart 6.), a Hivatal vidéki kirendeltségeihez, az Országos Mezőgazdasági Kamarához, vagy a vidéki mezőgazdasági kamarákhoz.

Állatpótvásárok. A kereskedelmi miniszter felhatalmazta a törvényhatóságokat, hogy a ragados száj- és körömfájás miatt hasított körmű állatok felhajtása nélkül megtartott vásárok helyett kizárólag hasítottkörmű állatok felhajtásával állat-pótvásárokat engedélyzhessenek.

V. dr. Surányi—Unger Tivadar könyve. A közelmúltban jelent meg a könyvnyomtatás világhírű tanár nagy feltűnést keltő „A magyar gazdasági jólét” c. munkája, amelyet politikai és közgazdasági körök egyaránt szokatlan érdeklődéssel fogadtak. A szerző a jelenleginél sokkal erőteljesebb gazdaságitikai irányítást híve. Ennek ad hangot ez a munka is. A könyv elsősorban a művelt nagyközönséghez szól.

Értékpia

A részvénytőke ismét elcsendesedett. A részvény szállítás után lemorzsolódás-arány került a sor. Egyes értékek iránt azonban tovább is érdeklődés mutatkozott. A bankrészvények piacán ingadozó volt az irányzat. A kötvénypiacon élénkebb üzletmenet mellett tartott árfolyamok voltak. A nem jegyzett értékek közül dollárzálogleveleket kínáltak, az aranyárakat pedig keresték.

Részvények (zárlatban záralt). Nemzeti Bank 177.50 (177.50), Hungaria 30 (30), Bauxit 190-189 (189), Bocsini 12.10 (12.10), Borsodi szén 11.20 (11.20), Kohó 18.25 (18.25), Aszfalt 5.05 (5), Kőszén 370-372 (372.50), Nagyvácsányi 43 (43), Salgó 39-38.50 (38.70), Fegyver 38.50 (37), Ganz 17-16.50 (16.50), Magyar vagon 19 (19), Rima 89.75-88.75 (89.25), Nasici 61.25-60.75 (61), Levante 0.30 (0.30), Trósz 46.50-47 (46.75), Délcukor 87.75-88.75 (87.75), Magyar cukor 94.50-92 (92), Georgia 22 (22), Diana 154 (154), Brassói 23 (23), Telefon 7.95 (7.90), 1914. é. f. 304.25 (304), 1927. é. f. 100.5 (100.5).

Valuta. Dollár 7.60-7.90, USA dollár 355-360, Kanada 350-360, Cseh-Morva 11.45-11.80, Szlovákia 11.55-11.90, Lei 3.20-3.40, Lira 17.40-17.80, Svájci fr. 78.10-79.10, Svéd 81.70-82.70 P. Zürichi zárlat. Páris 9.87-10, London 17.15, New York 439, Milánó 22.15, Madrid 40, Berlin 175.35, Stockholm 104.70, Szófia 5.35, Belgrád 10, Athén 3, Istanbul 2.80, Bukarest 2.25, Helsinki 8.87, Buenos Aires 162, Jokohama 193.

Termény- és áruvia

A gabonafőzsde forgalma élénk volt. Buzából 1050, sörárpából 1950 mázsa kelt el; rozsából és takarmányárpából nem került árú a piacra. A köles árát a bőséges kínálat következtében 1 pengővel leszállították. Ugyancsak 1 pengővel szállították le a tavaszi búkőnymag árát. A mák irányzata tovább lany-

Pesti Hírlap 1940 szept. 14. szombat

hult. Új löheremagban is törtétek kötések. Fehérbács árú december 15-iki szállításra 235, nyers 90% tisztaságú árú 175 pengőért kelt el budapesti paritásban, szeptemberi szállításra.

A gabona- és terménypiaci áralakulása. Buza 78 kg. 23.20, rozs 71 kg. 19.20, zab 41 kg. 21.10. Árpa: sörárpa kiváló 26.20, elsőrendű 25.20, sörárpa 24.20, ipari 22.40, takarmány 65-66 kg. 20.40, közepmin. 19.40. Tengeri: tisztított áll. 24.60, egyéb 23.50, Bpest közr. 23.50. Kékes: vörös 35.50-37.50, egyéb 32-33.50. Kaposvári 40-41, napraforgom 28, jennag 50 tőkmag 35, szójabab 31.50, mák 200-208. Borsó: Viktoria 50, 20 d. 40. Bab: fehér hosszú v. lapos 46-48, fehér szokv. 39-41, gömb. fűr 47, hosszú fűr 40, barna 38, tarka 37. Lencse: nagyszemű 62, közep 50, kis 40. Biborheremag 135-140, búkkor: tavaszi 33-36, szűsző 78-83, csillagfűr 22-23.50, buzakorpa 16.80-17, 8-as buzaliszt 12.95-19.70. Buzaliszt: dara 42.80-43.80, OGG, OG, 6' 41.80-42.80, EB, EB1 35.40-36.40, SB 28.40-29.40.

Sertésvásár. A felhajtott 532 darab sertés mind elkel. Rögzített árak: uradimál nehéz 14 340 kg. feld 144, szedett 136, 114 132, öreg 14 132, 114 126, tökesertés és 14 sonkasertés 133 fildr. Husárak: szalonnás fildr. 130, fildr. 130-136, kicsontozott 130-136, 133 fildr. Hátszalonna szózt 28 kg. 193, 20 kg. 182-192, zsirszalonna 182, háj 186, beföldi zsir 190, márkás exportzsir 206, tepertő 114 32-40, bél és gyomor 110-130, belsősér 130 fildr.

Husvásár. Készlet: nagymarha 370 (eladás 325), novendekmarha 11 (6), bivaly 4 (4), borjú 816 (736), birka 481 (441). Az irányzat élénk. Árak: marhahús ökor 14 egészben 210-224, hátulja 230-246, eleje 194-200, szegye 180, 114 egészben 180-200, hátulja 190-210, eleje 170-180, szegye 160, csontozott 120-130, tehén 14 egészben 200-206, hátulja 220-226, eleje 184-189, szegye 180, 114 egészben 136-170, hátulja 176-184, eleje 128-140, szegye 130-140, novendekmarha 14 egészben 130-140, borjú előt bórben 14 172-178, 114 162-170, 114 150-160, borjú eleje 140-148, leborzótt eleje 132-144, leborzótt hátulja 140-160, 114 150-160, 114 138, juh 60 kg. nyuszit 146-154, 114 120-144, bivaly 116, zsiger 100-110, faggyu 55-110, csont 40, marhahéj (1/2 fej) 150-250, orr és köröm 30-50, láb 4 drb. 60-100, pacal egészben 70-100, marhahéj 300-450, borjufodor egészben 50-70, juhbel 70-107, marhahéj (egy fél) 30 fildr. kg-ként.

Borjuvásár. Felhajtás 506 darab. Az irányzat tartott. Árak: borjú 14 107-110, kivételesen 112-113, 114 95-106, 114 77-82 fildr. kg-ként elősúlyban.

Csepeli vásártétele. Elő csirke 160-180, tyúk 140-160, lud 160-200, ruc 160-180. Tojás: láda-árú eredeti 195, kiovasva 210-220, tejfel 1.10, teavaj 3.50, pasztörözött 3.80, tehénúrt 0.60. Szőlő: sörárpa 38-39, 40, 78-84, bab 53. Burgonya: rózsá. Gálbaba 11.63, Elli 9.55, vöröshagyma 10.13, fokhagyma 34.50, fejeskáposzta 8-12, kelkáposzta 6-10, kalarábé 1.5-4, jelszaláta 6-10, cékla 10-16, karfiol 20-35, tök 4-8, sóska 10-20, paraj 30-40, zöldborsó 15-40, zöldborsó 10-40, töltött 20-48, vajbáb 16-43, uborka 25-70, paradicsom 4-16, tengeri csó 4.5-8, alma 22-100, körte 50-130, szőlő 40-110, szilva 40-60, őszibarack 50-200, sárgadinnye 12-30, görögdi 12-24, dió 70-160, dióbel 360-420.

A szerkesztésért felelős:

Dr. LÉGRÁDY OTTÓ főszerkesztő

KISNYILTÉR

Autóvezetést oktató intelligens sofőr nagy gyakorlattal azonnali felvételt. Ungár, VIII. Kárpfenstein-u. 20.

Szofőr 30 é. józan, megbízható, egészséges, 10 é. vizsgával, fővárosi utcaismerettel, jó biz. állást változtatja, személy v. gyorsteherre. Rác János, Marcali, Vár-u. 4. 90153

Egy öskeresztény, 39 éves jobb iparos 12.000 P-ös ingatlanfedezettel bízzal állást vállalna. Házfelügyelőséget is. „Festő 7875” jel. a fők.

Hőmérő skála-oztó fővelvő. Csak gyakorlati munkára jelentkezők. Ajánlatokat Lázár-hőmérő” jellegre Blockner hirdetőbe, Városház-u. 10. 55947

Szólészeti és gyümölcs-kertész állást keres novemberre. Sári Ferenc, Kertész, Tököl. 61148

Szobalasnak jómegle-tenésű, intelligens fiatalember ajánlikozik. Dávid Pál, Futó-u. 50. 55947

Gyűjtőh. Állást keres. Öskeresztény áll. nyugdíjas ingatlanfedezettel bízzal állást. „Kémi-kus 18793” főkiaidoba.

Női állás. Öskeresztény, referenciákkal bíró titkárnő keresetk. Perfekt magyar-német gép-és gyorsíró és önálló levelező. Ajánlatokat „Kó-moly vállalat 7776” jellegre a főkiaidoba kerjük.

Fiatal gyors-gépiro levelező, esetleg könyvelő, nagy külföldi tapasztalattal, elhelyezkedne. Mátyás Irén, Gölölő. 55949

Szerkesztőségi gépiro-nő, tökéletes magyar-német, öskeresztény, jó fizetéssel felvezet Saj-tótdudó, Báthory-u. 3. 55915

Ugyvélő i. gyakorlatu „Gép-gyorsíró 46943” keresek főkiaidoba.

Cimrást minden meny-nyiságban vállalkoz gépi-rással is. „Gyors 7898” jellegre főkiaidoba.

Német levelező, fordítást vállalt. Helyette-sít. Kiseget. „Elsőrendű szakerő 7870” főkiaidoba.

Magyar gyors- és gépi-ro-nő német tudással délutáni vagy kisegeti állást vállalt. M. Rak-tár-u. 41. I. 20. 46916

Kezdő gép- és gyorsíró-nő ajánlikozik. „Tanús-tványos 30933” Erzsébet-köruti főkiaidoba.

Állást nyertek irodal-munkában jártas nő. Molnár és Fia nyomda. Szondy-u. 93. 55942

Uruló bízzal állást vállalt fedezettel. „Korrekt 7902” főkiaidoba.

Pékfiók kezelőné óva-dékkal fogalmazás tizlet-vel felvételt. Koszoru-tca 18. 61151

Perfekt német nyelvtu-dással urileány délelőtt-re bármilyen állást ke-res vagy gyermek mel-lé ajánlikozik. „Ovodába is 7911” jel. a főkiaidoba

Két garsonlakás takarítását vállalna megöz-bélt asszony. IV., Váci-utca 7. I. 5. 55952

Takarításért lakás Ró-zsádomb, Eszter-u. 20.

Gyűjtőh. Állást keres. Öskeresztény kezdő szakfolyamot vég-zett, 15-re. Alsóerdőbe 5. szft. 4. — Perfekt né-met, varrti tudó, ke-resztény leány bentak-kással elhelyezkedne. Népszínház-u. 59. 40-hánytőzde. — Fialat főzőmindenes jó bizo-nyítványokkal bejáró-nak vagy bentlakónak. Dessewry-u. 28. I. 2. — Fialat főzőmindenes ajánlikozik hosszú bi-zonyítványokkal. Ele-mér-u. 17. I. 4. — Jó főző mindenes elhelyez-keudne kisebb ur i ca-lánál. Csengery-utca 19. földszint 3. — Hoz-szu bizonyítvánnyal fő-zőmindenes gyermeke-ten házaspárnak aján-líkozik. Bözsi, Lujza-u. 21. I. 16. — Jobb min-dezes főzőné ajánliko-zik 15-re. Mátyás-ter 7. földsz. 10. — Középo-ri főzőmindenes aján-líkozik kisebb ur i ca-lához. József-körut 14. sz. házfelügyelőnél. — Jó főző bejárónő 2 éves bizonyítvánnyal, ugyanolt főzőmindenes ajánlikozik. Ráday-u. 16. földsz. 6. — Hetenkit egyszer takarítását váll-al 6-1-ig. „Megbízható 96310” főkiaidoba.

Öskeresztény kezdő szakfolyamot vég-zett, 15-re. Alsóerdőbe 5. szft. 4. — Perfekt né-met, varrti tudó, ke-resztény leány bentak-kással elhelyezkedne. Népszínház-u. 59. 40-hánytőzde. — Fialat főzőmindenes jó bizo-nyítványokkal bejáró-nak vagy bentlakónak. Dessewry-u. 28. I. 2. — Fialat főzőmindenes ajánlikozik hosszú bi-zonyítványokkal. Ele-mér-u. 17. I. 4. — Jó főző mindenes elhelyez-keudne kisebb ur i ca-lánál. Csengery-utca 19. földszint 3. — Hoz-szu bizonyítvánnyal fő-zőmindenes gyermeke-ten házaspárnak aján-líkozik. Bözsi, Lujza-u. 21. I. 16. — Jobb min-dezes főzőné ajánliko-zik 15-re. Mátyás-ter 7. földsz. 10. — Középo-ri főzőmindenes aján-líkozik kisebb ur i ca-lához. József-körut 14. sz. házfelügyelőnél. — Jó főző bejárónő 2 éves bizonyítvánnyal, ugyanolt főzőmindenes ajánlikozik. Ráday-u. 16. földsz. 6. — Hetenkit egyszer takarítását váll-al 6-1-ig. „Megbízható 96310” főkiaidoba.

Öskeresztény kezdő szakfolyamot vég-zett, 15-re. Alsóerdőbe 5. szft. 4. — Perfekt né-met, varrti tudó, ke-resztény leány bentak-kással elhelyezkedne. Népszínház-u. 59. 40-hánytőzde. — Fialat főzőmindenes jó bizo-nyítványokkal bejáró-nak vagy bentlakónak. Dessewry-u. 28. I. 2. — Fialat főzőmindenes ajánlikozik hosszú bi-zonyítványokkal. Ele-mér-u. 17. I. 4. — Jó főző mindenes elhelyez-keudne kisebb ur i ca-lánál. Csengery-utca 19. földszint 3. — Hoz-szu bizonyítvánnyal fő-zőmindenes gyermeke-ten házaspárnak aján-líkozik. Bözsi, Lujza-u. 21. I. 16. — Jobb min-dezes főzőné ajánliko-zik 15-re. Mátyás-ter 7. földsz. 10. — Középo-ri főzőmindenes aján-líkozik kisebb ur i ca-lához. József-körut 14. sz. házfelügyelőnél. — Jó főző bejárónő 2 éves bizonyítvánnyal, ugyanolt főzőmindenes ajánlikozik. Ráday-u. 16. földsz. 6. — Hetenkit egyszer takarítását váll-al 6-1-ig. „Megbízható 96310” főkiaidoba.

Öskeresztény kezdő szakfolyamot vég-zett, 15-re. Alsóerdőbe 5. szft. 4. — Perfekt né-met, varrti tudó, ke-resztény leány bentak-kással elhelyezkedne. Népszínház-u. 59. 40-hánytőzde. — Fialat főzőmindenes jó bizo-nyítványokkal bejáró-nak vagy bentlakónak. Dessewry-u. 28. I. 2. — Fialat főzőmindenes ajánlikozik hosszú bi-zonyítványokkal. Ele-mér-u. 17. I. 4. — Jó főző mindenes elhelyez-keudne kisebb ur i ca-lánál. Csengery-utca 19. földszint 3. — Hoz-szu bizonyítvánnyal fő-zőmindenes gyermeke-ten házaspárnak aján-líkozik. Bözsi, Lujza-u. 21. I. 16. — Jobb min-dezes főzőné ajánliko-zik 15-re. Mátyás-ter 7. földsz. 10. — Középo-ri főzőmindenes aján-líkozik kisebb ur i ca-lához. József-körut 14. sz. házfelügyelőnél. — Jó főző bejárónő 2 éves bizonyítvánnyal, ugyanolt főzőmindenes ajánlikozik. Ráday-u. 16. földsz. 6. — Hetenkit egyszer takarítását váll-al 6-1-ig. „Megbízható 96310” főkiaidoba.

Öskeresztény kezdő szakfolyamot vég-zett, 15-re. Alsóerdőbe 5. szft. 4. — Perfekt né-met, varrti tudó, ke-resztény leány bentak-kással elhelyezkedne. Népszínház-u. 59. 40-hánytőzde. — Fialat főzőmindenes jó bizo-nyítványokkal bejáró-nak vagy bentlakónak. Dessewry-u. 28. I. 2. — Fialat főzőmindenes ajánlikozik hosszú bi-zonyítványokkal. Ele-mér-u. 17. I. 4. — Jó főző mindenes elhelyez-keudne kisebb ur i ca-lánál. Csengery-utca 19. földszint 3. — Hoz-szu bizonyítvánnyal fő-zőmindenes gyermeke-ten házaspárnak aján-líkozik. Bözsi, Lujza-u. 21. I. 16. — Jobb min-dezes főzőné ajánliko-zik 15-re. Mátyás-ter 7. földsz. 10. — Középo-ri főzőmindenes aján-líkozik kisebb ur i ca-lához. József-körut 14. sz. házfelügyelőnél. — Jó főző bejárónő 2 éves bizonyítvánnyal, ugyanolt főzőmindenes ajánlikozik. Ráday-u. 16. földsz. 6. — Hetenkit egyszer takarítását váll-al 6-1-ig. „Megbízható 96310” főkiaidoba.

Öskeresztény kezdő szakfolyamot vég-zett, 15-re. Alsóerdőbe 5. szft. 4. — Perfekt né-met, varrti tudó, ke-resztény leány bentak-kással elhelyezkedne. Népszínház-u. 59. 40-hánytőzde. — Fialat főzőmindenes jó bizo-nyítványokkal bejáró-nak vagy bentlakónak. Dessewry-u. 28. I. 2. — Fialat főzőmindenes ajánlikozik hosszú bi-zonyítványokkal. Ele-mér-u. 17. I. 4. — Jó főző mindenes elhelyez-keudne kisebb ur i ca-lánál. Csengery-utca 19. földszint 3. — Hoz-szu bizonyítvánnyal fő-zőmindenes gyermeke-ten házaspárnak aján-líkozik. Bözsi, Lujza-u. 21. I. 16. — Jobb min-dezes főzőné ajánliko-zik 15-re. Mátyás-ter 7. földsz. 10. — Középo-ri főzőmindenes aján-líkozik kisebb ur i ca-lához. József-körut 14. sz. házfelügyelőnél. — Jó főző bejárónő 2 éves bizonyítvánnyal, ugyanolt főzőmindenes ajánlikozik. Ráday-u. 16. földsz. 6. — Hetenkit egyszer takarítását váll-al 6-1-ig. „Megbízható 96310” főkiaidoba.

Öskeresztény kezdő szakfolyamot vég-zett, 15-re. Alsóerdőbe 5. szft. 4. — Perfekt né-met, varrti tudó, ke-resztény leány bentak-kással elhelyezkedne. Népszínház-u.

Mai gyermek
— Mondd fiacskám, elmenjünk a mesedél-
utánra? Ha neked az szórakozás, nagypapa, el-
kísérhetlek. Mare Aurelio.

Kiváló német tanár ci-
me! Róck Sz.-u. 29. I. 2.
Német-francia, angol-
olasz tanítás, hölgyek-
nek és gyermekeknek.
Korrespondencia. Tel. 257-
597 hétköznap 2-4-ig.

Angol-német nyelvmes-
ter. Lónyay-u. 18-a.

Angol kitűnő módszer-
rel, tökéletes kiállással
tanít 39 éves pedagógus.
Leveleim: Dér, Nagyme-
ző-utca 26. 19716

10 P-ért német, francia
tanárnőnél, 129-105. Te-
lefon 1-3-ig. 7739

Old. zongoratanár, volt
Dohány-nővérek
meg néhány órát vállal.
Tétényi-ut 13. T. 456-237.

Oxfordi egyetememen vizs-
golt tanárnő angol,
német órákat utányosan.
Telefon 133-733. 7867

Német író (magyar,
francia, angol) elfog-
laltságra keres. Ké-
szítmények, szövegek.
Berlini doktor 7890-
főkiadók.

Német-franciát jól s si-
kerrel tanít Irene Lich-
tenstad. Damjanich-u.
48. IV. 6. 30917

Ferenc-körúti gyorsíró-
iskola. Magyar, német
kezdő, haladó tanfolya-
mok. Ferenc-körút 28.
Telefon: 188-172. 55434

Irodai gyorsíróvá, gép-
íróvá gyorsan, olcsón
kiképezünk. Különös
kiképzés. „Stenográfia”.
Rákóczi-ut 14. T. 342-999

Gyűjtő. Állás keres
Tanítónő háztanítónő-
nek elmenne. N. Rózi,
Nyalka, Győr vm. —
Oktatásért érdeklő tan-
árnő szobát keres kö-
zeiben. Sándor-utca 8.
Nagy.

Vegy. alk. munka
5 pengőért készít néki-
minden várat. „Sza-
lonmunka 7843” fők.

Mosást és vasalást vá-
lal Horváth Mária, Ba-
ross-ter 6. II. 11.

ADÁS-VÉTEL
Butor
Fehér háló, konyhabu-
tor eladó. Csanády-u.
11. f. 3. 7888

Azonnan eladó privát-
nak ebéd, uriszoba.
Bank-utca 5. 10-3-ig.

Thék-gyártmányú háló-
szoba berendezés, na-
gyon értékes, ritka pe-
dány, gyönyörű műve-
szati munka, rózsafa be-
retekkel, eladó. Jelige:
„Thék háló 7492” fők-
adók.

Butorvénők!
Háló 220, simaháló 335,
ebéd 305 P-ért. Resz-
letre is. Wesseleny-u. 54.

Részletre szőlők,
átvetők,
ebéd- és futósővények.
Páplanok, fotólapok,
függönyök, kárpitosok.
Lakásberendezés. Ba-
ross-utca hetvennégy.

Szenzációs butorhite!
Gyönyörű hálók, leg-
újabb kombinált be-
rendezések, ebéd- és
mesés olcsón. Örési
választékban. Minden
100 pengő után havi 7
pengő részletre. Egy
even beüli kifizetésnél
kamatokat visszatérít-
fők István-ut 22.

HASZNÁLT
MUBUTOROK
EBERNÉL
KARPENSTEIN-U. 2/A

Tóth, Bakáts-ter nyolc.
Kárpított butorok, re-
kamák, fotók, bieder-
meier — neobarkok —
és bürgerlikurák, har-
masszerények, könyv-
szekrények, íróasztalok,
szekrényes szobák
olcsón. 61008

Nagy asztalosnál hálók,
konyhák, rekamiék, se-
zőnők részlete is.
Szondi-utca 5. 55785

Antik és stibutorok,
egy darabot keresek.
Eladók. Schwarz, Do-
b-utca 1. Tel. 14-15-68.

Komplett ebéd- és kü-
lönféle butor költözés
miatt sürgősen eladó.
Kombinált szekrényt
vénnek. Telefon 49-33-66.

Károly-körút 3-a
On még nem tudja. Ori-
sai választékot talál, ha
megtekintheti különleges
márkás, alig használt
Styl műbutorainkat,
hálók, ebéd- és urisz-
bák, stilszalonok, garni-
túrák olcsón.

NAGY SÁNDOR 26
Károly-körút
Gyönyörű u.
használt
Hálók, ebéd- és urisz-
bák, garnitúrák, írda-
butorok, csodás kombi-
nált berendezések.

Saját készítményű kony-
hák, rekamiék, se-
zőnők, részlete is. Nagy,
Podmaniczky-utca 6.

Vásártól 10-es villamos-
sal kisszakkasz.

Király-u. 112.
Jöjjen hozzánk, meglát-
ja, érdemes! Használt és
új márkás műbutorok.
Hálók, ebéd- és urisz-
bák, szalonok, kombi-
nált szobák, antikvitá-
sok, íróasztalok, egyes
darabok olcsón. Butor-
üzlet, Király-utca szá-
zötvenkettő. (Lövölde-
tér-nél.)

Egyéb berend.
Keleti szőnyeget
(hibásat is) magas árban
veszek. Telefon 142-843.

Keleti szmírnaszőnyegek
5x3,5 csak privátnak el-
adó. 9-12-ig. 3-5-ig. V.
Géza-utca 1. IV. 1. 55937

Beludiszván cca 3
négyzetméter hagyaték-
ból eladó. Jókai-u. 26.
I. em. 1. 7856

Kecskeméti
Bereitvás száloda
40 felszerelt szobája
kávéház étterem
berendezése, felszerelése
szabad kézből
azonnal eladó

Hangszer
Legolesóbban
vásárolhat utólréte-
len választékosságuk-
ból részlete is:

LYRA
r. t. Magyar-
ország legnagyobb zong-
ora termében.
Erzsébet kör-
út 19.

Valódi BÜSENDORFER
jókában, 600. BERLET!
CSERE! Hangolás! Szál-
lítás! Telefon: 222-607.

Rövid zongorát v. pia-
nót vennék T. 34-28-36

ZONGORÁK
pianinók huszpen-
gős részlete. Fenyő-
né. Erzsébet-körút

Erzsébet-körút 15
Világmarkás zongorák,
pianinók legolcsóbban.
Páncslerkezetű rövid
zongorák 650- pengő-
től. Részletfizetés. 37044

ZONGORA
HEGEDŐ
HARMONIKA
REMÉNYI-nél
VI., Király-u. 58

Fekete rövid, jó hang-
zongora 450-ért eladó.
Mátyásföld, Corvin-u.
29. sz. 46922

Legolesóbb
Sternberg
hangszergyár, Rákóczi-ut
60. Árjegyzék ingyen!

Pedálos cimbalom, hi-
bátlan sürgősen 80 P-
ért eladó. XI., Köha-
lom-ut. 7. 7891

Pianinót vennék Kész-
pénzért. Mendel, Be-
zerédi-u. 10. T. 14-64-11.

Rövid fekete gyakorló-
zongora kettőszáz, zong-
ora, pianinók feltűnő
olcsón huszpengős havi
részletre is. Rákóczi-ut
ötven, zongorateremben

Ingatlan
Birtok-Telek

„Alkalmi vétel! Eladó:
70 m. holdas homokbirt-
ok, melyből 50 m. hold
prima termő szőlő, töb-
bi szántó. Szegecs köz-
leiben, műúthoz 2 km-
re. Vételár 65 ezer pen-
gő, kedvező feltételek-
kel. — Bővebbet Bohn
gazdaság, Árpádközpont

Földbirtok Fejérbén, Bp.
35 km. 550 khold prima
szántó eladó. Nagy,
Horthy-ut 22. T. 269-420.

Közel a vasútállomás-
hoz 15 khold tanya
birtok, 12 éves gyümöl-
csös, elköltözés miatt
sürgősen eladó Filvig
Mátyásfal, Kalocsá,
Pest megye. 61145

Földbirtok kényszer-
eladásáról díjtalan
ajánlatot ad Nagy,
Horthy-ut 22. T. 269-420.

Gyümölcsös kisbirtok és
telek Hévílyi dunai nyar-
lalon olcsón eladó. —
Mercz, Bp., Kalocsai-u. 4

Tiszamenti 852 kat. hol-
das buza-birtok, cca
1800 termő gyümölcsfa-
val, 400 máhára való
állatokkal, 35 hold do-
hány engedélyvel, szesz-
gyárral, olcsón eladó
vagy budapesti in-
gatlanná cserél-
hető. Komoly érde-
klődők irjanak „Prima
épületek 46959” jelige
alatt a főkiadóba.

Nagyadoménos telek-
ről minden értékig díjtalan
ajánlatot ad Nagy,
Horthy-ut 22. T. 269-420.

Keresek Bpest környé-
ken 250 P-ért körüli
teleket 1000 P-ért.
Ajánlatokat Kecse-
keméti-u. 14., dohánytözs-
de 61144

Telek XIII. ker. 184 öf
3-szer szoba konyha, 6
lónak istálló. 12.000 P.
Jász-u. 64. fűszeres.

Felsőföld legmagasabb
területen 150 négyzög-
öles ház helyek kedvező
fizetési feltételekkel
kaphatók. Obuda-Ujlaki
Tárak. Telefon.

Bérház — Gyár
Bérházakról, bérpala-
tról minden értékig
díjtalan ajánlatot ad:
Nagy, Horthy-ut 22. Te-
lefon: 269-420. 7282

XIV. ker. szívében II.
em. átírt. adomén-
ter. bérház komf. laká-
sokkal, 8% nettó ho-
zam. 62.000 P. 36.000 P-
vel átvehető. T. 296-112.

Belvárosi bérházban
75.000 pengőért eladom.
Tiszta főveldele kilenc
százalék. „Athelyezés
37111” főkiadóba.

Bosnyák-térnél 10.000 P
hozadéku nagyadomén-
ter. bérház értékes alul el-
adó. Iroda 269-420. 7885

József-körútnál 250 öfön
18 lakásos bérház 6100
bérrel 38.000-ért eladó.
Telefon: 13-63-82. 37185

Rendkívüli vétel! —
Adoménos, kisebb-na-
gyobb hozadékos bérhá-
zak, magán és több-
lakásos családi házak leg-
olcsóbban. Pásztor, Te-
rész-körút negyvenhét.
126-146. 7917

Pálffy-térnél nagyadom.
évbér 11-szeresért,
38.000-ért sürgősen. Thö-
köly-utnál közvetlenül,
adom. 8000 bér, 80.000
körtérnél adom. 10.000
bér, 120.000-ért 100-200
bér. Zsigmond-térnél
átv. 20.000-ért, 21.000-ért
170-nél átvehető; többi
amort. kölcsön. Szabad-
ság-térnél, sarokpalota,
35.000 bér, átírtármén-
ten 280.000-ért, 130-300
bér. Krisztina-térnél, 30
éves adom. 30.000 bér.
350.000-ért, ebből 150.000
dollármort. Calvin-tér-
nél 1965-ig nagyadom.
50.000 bér, átírtármén-
ten 340.000-ért fűz felt.
dr. Hegyi, 13-06-83.

Villa — Palota
Villák 2-3 szobások
nagy választékban sürgő-
sen eladók. Sasfalom,
Horthy Miklós-ut 58.

Villák, luxus villapala-
ták olcsón, minden ér-
tékig Nagynál, Horthy-
ut 22. T. 269-420. 7884

Luxuskivitelű egyeme-
letes villa, gyümölcs-
fákkal, adoménos, pri-
ma építkezés. Korong-
utban eladó. Tulajd.
telefon 380-017 köznap.

Uj 6 sz. Pasarét 50.000.
Knapik, Szentkirály-u. 4

Rózsadombon, 1962-ig
nagyadom. 3 szobás
komf. luxusvilla 26.000.
ért. Erzsébet kir.-né ut
elejénél, 400-as gyümöl-
csos adom. 2x3 szobás
komf. + háztermés lak.
42.000-ért, Márvány-u.
nál 600-as ősparkban,
adom. 6 szoba hall,
közp. fűt. m. víz, telek-
áron 60.000-ért, felvél-
megv. Tábanban nagy-
adom. 5-2 szobás lu-
xusvillapalota, közp.
fűt. m. víz, garázs, ház-
mest. lak. 65.000-ért, fe-
lével megv. Olaszfásor
leggyárból, luxuslak.
megv. adom. bérvilla-
la, 1x1x2x3, 2x2 szoba
hall, közp. fűt. ház-
mest. lak. 8% jöv. 165.000-ért,
fizetési felt. dr. Hegyi,
13-06-83. 37145

Csal. ház — Örök.
Elkötözés miatt azon-
nal beköltözhető 4 szob-
ás adoménos családi
ház sürgősen eladó. XI.,
Zöldom-lépcső 5/d.

Szentmihályi-ut 77. sz.
alatt kettő szoba-kony-
hás, üvegverandás, al-
pincézett családi ház
eladó. Erdeklődni lehet
ugyanott. 46934

Öröklakások
NAGYKÖRUTAK KÖZÜTT
VII., DOHÁNY-U. 30/b
alatt (Ostende-kávéház
mögött) luxuskivitelű,
délelőti, erkélyes 1-2
szobás hallosak, gar-
de-robeszobával és gar-
szonok beépített konyha-
szekrényekkel. Köz-
ponti fűtés, melegvíz.
Ovóhely. Minden lakás
önálló teleknyitva tu-
lajdon. Vételnél vevő
revere azonnal átírva.
Tökebefektetésre netto
7% kamatozás. Érde-
klődés helyszínen egész
nap, vasárnap is 2-ig.
Telefon: 340-905.

Öröklakás I. em. sarkán
4 szoba, 2 balk. 21.000 P.
készp. eladó. Lágymá-
nyosi-u. 7. Bőv. ház-
mest.

Szent István Parkban
(Hollán-utca-nál)
egyszobás hallos, egy-
szobás konyhás és gar-
szon, valamint 2 szobás
hall, parkra, Dunára
és Margitszigetre néző

öröklakások
keleti, nyugati fekvés-
ű, központi fűtés, me-
legvíz, nov. beköltözés-
ű eladók. Önálló tele-
knyitva tulajdon. Érde-
klődés a helyszínen
egész nap. 55286

1-2-3 szobás
öröklakások
12-18-27.000 P. áron
Kisrökus-u. 3. (Margit-
kört. sarok.)

Öröküzletek
Dob-u. 46. legforgalma-
sabb helyen. Nagy adom-
énos, 6 szobás, 6 kősz.
épületekkel, eladók. A
lakások 60%-kal költ-
ségmentesen megvehe-
tők. Telefon 152-841.

A XI. kerület,
Bocskay-uton
épülő társasházunkban
1 és 2 szobás hallos, va-
lamint garzon

öröklakások
előnyös fizetési feltét-
lek mellett jövevények.
Terv és felvilágosítás az
építési iródban. XI.,
Lenke-ter 8. 55946

25 éves adoménos-
sági
öröklakások
15-18 autóbusszmeg-
állónál

V., Visegrádi-u. 33.
építés alatt.

Egyszoba hallos és két-
szoba hallos, összkom-
fortos luxuslakások, köz-
ponti melegvíz és fűrdő-
szoba fűtéssel. Raktárak
különböző nagyságban,
ny. i. i. udvarterülettel.
Dényugati fekvés. Ön-
álló teleknyitva tulaj-
don. Bérházak magas
kamatozással. Felvilágo-
sítás, prospektus a hely-
színi iródban egész nap.
Vasárnap 1 óráig. Tele-
fon: 298-430. 55945

Öröklakások
Tekintse meg Buda-
legelőböl helyén
épülő társasházunk
a helyszínen. Fery
O-utca sarkánál Né-
metvilági-ut 57-59.
alatt. Kapható még 3
és 2 szobás hallos
nagymeretű

**ÖRÖK-
LAKÁS**
Ugyanitt 1 és 2 szob-
ás garzon komfort-
os irókák és gar-
zsok eladók.

CSENDES
öröklakásiróda,
Horthy-körtér 1.
259-042, 269-087.

Házamat eladom Erd-
élybe hazatérés vé-
gett. Uj emeletes épü-
let, 4 szoba, 2 konyha,
1 előszoba, terrasz va-
sútállomás. Érték 10.000
pengő. 6000-ért eladó.
Erd. Fehérvári-ut 8.

Pilisvártól, Dobogó-
kötől 10 km-re egyeme-
letes, 3 szobás ház el-
adó. Bővebb felvilágo-
sítást az eladótól. Szke-
nár Mihálytól lehet
kapni. 89691

Azonnal beköltözhető
adoménos, kettőszobás,
csukott verandás, kü-
lönálló szoba-konyhás
családi ház, 300 P-
gyümölcsös, sürgő-
sen kp. eladó Alagon,
Szilágyi-u. 16. Érdeklő-
dés Bpest, XIV., Uzsó-
ki-u. 29. kórház. Lam-
perthné. 7772

Kelenföldön emeletes,
adoménos, többlakosos
komf., pincézett, kertes
ház 22.000-ért eladó. Ló-
nyay-utca 42/A I. Méri.
Telefon. 46953

Rákosszentmihályon 2
szoba, konyha, külön-
egy szoba, gyümölcsös,
adoménos, sürgősen el-
adó. 6000 pengő. Kohn
Adél, Rákosi-ut 115.

Budakalás 4 szobás
hallos, fűrdőszobás ca-
ládi ház kézi vízveze-
téssel, 400 öf gyümöl-
csös és szőlővel el-
adó. Cim: II., Mecset-
utca 12. Tel.: 35-75-34.

Athelyezés miatt 2 szob-
ás közműves, mellék-
helyisésekkel, családi ház
eladó 9500 P-ért. Pest-
szenterzsébet, Török
Flóris-u. 97. 89683

Háromlakásos belterü-
leti adoménos ház el-
adó. Pestszenterzsébet,
Bem-u. 19. sz. 7857

Ruházat
Prima perzsabunda, gyö-
nyörű szilbunda nagyon
olcsón. Vörösmarty-u.
61. II. 1. Domokos ke-
reskedő. 7551

HIVJA 340-287.
Sok pénzt kar használt
civil- és egyenruhákért.

Használt férfi-,
női és
egyenruhákért
cipő, egész háztartá-
sért, jégsekretyért leg-
többet fizetek. Szövet-
csere. Freund, Doboz-
utca 27. Tel.: 14-26-73.

Nerzbunda,
remek perzsabunda,
gyönyörű és ezüstözö-
lő olcsón eladó. Nagyme-
ző-utca 35. II. 22. Halász
kereskedő. 55953

Gyönyörű perzsabunda,
esetleg szilbunda olcsón
eladó. VI., Csengery-ut-
ca 49. II. 24.

SENZÁCIÓS árát
fizeték
Egyszobás komfortos ut-
cai lakás nyugatnál ér-
tékes butorral, ezert
átadó. Meller, Béke-
ter 2. sz. 46957

Használt férfiruhákért,
egyenruhákért, órási
árát fizeték. Spiegel, Te-
rész-kört 2. T. 123-942.

Kevésbé használt szép
ruhák, kabátok olcsón
eladók. T. d. e. 119-917.

Vadonatúj molnár-
macskabunda középter-
metre olcsón eladó. Er-
zsébet-ter 4. I. 4. 55929

Fekete perzsabunda al-
kalmi áron eladó. Tel.
32-04-08. 55919

Üzlet
Fűszerüzlet szoba-kony-
hás lakással eladó. Havi
bér 74 pengő. Cim: II.,
Görgey Artúr-u. 44. sz.

Vagyonszerző sőtés 29
évi vezetés után sürgő-
sen eladó. Rákóczi-ut
17. I. 1-a. 46917

Nagyforgalmu sarkos-
nás csapós-elszámolóval
3000 italfedezettel, lakás-
sal átadó. Tözlőut-utca
33/A földszint 3. *37159

Antikbutor-üzletet
áruval keresek
megvételre. Kalocsai-ut
19. Zugl. Tel. 496-788.

Egyéb adás-vétel
Fiat Topolino sürgősen
eladó. Csepel, Gróf Szé-
chenyi-ut 10. Hambur-
ger. 61156

Bugatti
GRAND SPORT
1000-ért. Ugocsa-u. 16.

Négyszékes kisautó
vénnek készpénzért
máslit literig jó kar-
ban, első kézből. Aján-
latokat: Nádor, Kispeszt,
Kenyérmező-u. 9. 30888

Alig futott, modern
négysekes kisautó el-
adó. „Privát” 37148”
jel. Erzsébet-kről fők.

Kerekpár, Steyer, speci-
ál alig használt álla-
potban 150 P-ért eladó.
Telefon: 136-609. 55944

„Sólyom” vitorlás el-
adó. Dunaterasz cső-
nakháznál, Csillaghegy.
Káppel portable írógé-
pek 145- pengőből köz-
vetlen a gyárból, vi-
szontelad